

الله
صلوات
يَا مُحَمَّد

દ્રમાળે મહણી
(અ.સ.)ની
ગુલાકાતના પ્રસંગો
મારી-૧

અનુક્રમણીકા

પ્રસ્તાવના

૧. દુઆએ નુદબા પઠવાની તાકીદ

૨. રૂસ્તો ભૂલી જનારને ઈમામ અ.સ.
નુ માર્ગદર્શન.

૩. ઈમામે ઝમાના અ.સ.ના વસ્તીલાથો
જીમારને શાફ્તા મળી.

૪. ઓડ મર્દ સાલેણ શાડભાળના
વેપારીથો ઈમામ અ.સ. ની મુલાકાત.

પ. અષ્ટામાં મજલીસી અ.ર.ના
વાતીદને ઈમામ અ.ની મુલાકાત.

ક. ઈ.મહદી અ.સ.ના ફુલથો
રાહેરાસ્ત મળી.

૭. બિમારને શાફ્ફા મળી.

૮. ઈમામ અ.સ.મે તુબતી ઔરતને
બચાવી નઢી પાર કરાવી.

૯. ઈમામ અ.સ.મે તેના ચાહવા
વાળાને જમાડયો.

૧૦. ઈમામ અ.સ. મે મહેમાન
નવાજીનો ખર્ચ આપ્યો.

૧૧. ઈમામ અ.સ.મે કિતાબ લખી
આપી.

૧૨. મર્સ્ઝુદના ગરીબ અને નેક
ખાદીમને ઈમામ અ.સ.ની મુલાકાત

૧૩. ઈમામ અ.સ.એ પાણી પીવડાવી
હાજુ સાહેબની જન બચાવી.

૧૪. ઈમામ મહદી અ.મે મુસીબતમાં
મદદ કરી.

૧૫. સાબુની મોહંબત.

૧૬. મુતાકી (પરહેઝગાર) વેપારીને
ઈમામ અ. ની મુલાકાત.

૧૭. કરબલાની ઝીયારતની હાજીત
પુરી થઇ.

૧૮. શું તમારા ઈમામ તમારી હાજરથો
વાકેણ નથો ?

૧૯. એહલે સુખત બિરાદરની
કિતાબમાં ઈમામ મહદી અ.સ.ની
મુલાકાતના પ્રસંગો.

૨૦. ઈમામે જમાના હ.મહદી અ.નું
હજરે અસ્વદને તેની જગ્યાએ રાખવું.

૨૧. મરજીએ કુફામાં નજ્ફનાં
વિદ્યાર્થોને ઈમામ મહદી અ.સ.ની
કીયારતની પ્રાપ્તિ.

૨૨. હિંદુમાં મકામે ઈમામે જમાનની
હિકાયત.

૨૩. ગયબતનાં સમયમાં આપણી
જવાબદારીઓ.

હદીસ

પ્રસ્તાવના

હાલમાં આપણે ગયબતનાં
જમાનામાં જુંદગી વીતાવી રહ્યા છીએ,
પરંતુ એવું પણ નથો કે ઈમામ(અ.સ.)

થો સંપર્કના બધા જ રહ્તાઓ બંધ
થઈ ગયા છે. પ્રત્યક્ષ મુલાકાત તો ફક્ત
ઇમામ (અ.સ.) ની મહેરબાની અને
કરમથી જ શક્તય છે. કોઈપણ વ્યક્તિના
પોતાનો ઈચ્છા પ્રમાણે ઇમામ અ.સ.ની
મુલાકાત નથો કરી શકતો. એવા
ખુશાનસીબ લોકો ગુજર્યા છે કે જેઓએ
ઇમામ (અ.સ.) ની ખાસ
મહેરબાનીથી મુલાકાતનું સૌભાગ્ય
પ્રાપ્ત થયું હોય, અને તેમના બધાજ
પ્રજીણનો ઉકેલ મળી ગયો હોય.
મોઅતબર અને ભરોસાપાત્ર
કિતાબોમાં આવા મહાન અને
નસીબવંતા માણસોના પ્રસંગો લખેલા

છે. આ તો જહેરી મુલાકાત છે, પરંતુ દિલથો તેમનો સંપર્ક ગમે તે સમયે સાધી શકાય છ, દિલનાં સંપર્ક માટે શરૂદોળી પણ જરૂર નથો, પરંતુ દિલની ઘડકનો જ અવાજ બનીને તેમને પુકારે છે. તુટેલું દિલ એક પળમાં એક હજર કિરસાઓ બચાન કરી દે છે. દોઆએ નુદબામાં આ પ્રમાણે શરૂદો છે : “અમારી જન તેનાં ઉપર કુરબાન થાય, જે જરૂર આંખોથો દૂર છે. પરંતુ દિલ તેની ચાદર્થો ખાલી નથો. અમારી બેઠકથો તે ભૌતિક રીતે દૂર છે, પરંતુ તેનાં જીકથો અમારી સભાઓ

(મજલીસો) અને મહેશ્વિલાક્ષી ખાલી
નથો હોતી.” (દુઆએ નુદબા)

“એ અલ્લાહ અમે તારા
નાચીઝ બંદાઓ છીએ, તારા એ
વલીનાં દીદારનાં તલબગાર છીએ, કે
જે

તારી અને તારા નભીની યાદ અપાવે
છે.” (દુઆએ નુદબા)

૧. દુઆએ નુદબા પડવાની તાકીદ

સરયદ રજા (રિ.અ.) એ દુઃખાએ
નુદબાહનાં બાકામાં નીચેનો પ્રસંગ
વર્ણિત્યો. ઈર્ઝછાનનાં વેપારીઓ માંથી
એક ભરોસાપાત્ર વેપારીએ કષ્ટું, કે મેં
મારા ઘરમાં એક મોટો ઝુમ ઈમામ
બારગાહ તરીકે ખાસઅલગ રાખ્યો
હતો. આ ઝુમમાં મોટા ભાગે મજલીસે
અજા થતી રહેતી. એક રાતના મે
સ્વખનમાં જોયું ક હું ઘરેથી બહાર
નીકળ્યો અને બજાર તરફ રવાના
થયો. પરંતુ ઈર્ઝછાનનાં
આલીમોમાંથી અમુક આલીમોને મારા
ઘર તરફ આવતા જોયા, તેઓ મારા
નજીદીક પહોંચ્યા અને કષ્ટું ભાઇ તું કયા

જઈ રહ્યો છે? તમને ખબર નથો કે તમારા ઘરે મજલીસ છે. મૈં કહ્યું, મારા ઘરે મજલીસ નથો. તેઓએ કહ્યું કેમ તમારા ઘરે મજલીસ છે. અને અમે પણ ત્યાં જઈ રહ્યા છીએ, અને છઝત બડીયતુલ્લાછ (અ.સ.) ત્યાં શરીર લાવ્યા છે. મે તુર્ણત જ ચાહ્યું કે હું જલ્દીથી ઘરે જવ. તેઓએ કહ્યું કે અદભની સાથ ઘરમાં જાઓ,

હું નમતા સાથ ઘરમાં દાખલ થયો,
તો મે જોયું કે તે ખાસ ઝમમાં કેટલાક
આલીમો બેઠા છે અને મજલીસમાં
હ.બડીયતુલ્લાછ અ.સ. મૌજુદ છે. મે

તેમનો ચેહરો જોયો તો મને લાગ્યુ કે મે
તેમને અગાઉ જોયા છે.

તેથો મે સવાલ કર્યો કે આકા મે
આપને કયાંક જોયા છે. ઈમામ અ.સ.મે
જીવાત્યું આ વર્ષે મરણદુલ હવામહાં
(મક્કામાં) અડધી રાતનાં સમયે
જ્યારે તું મારી પાસે આવ્યો હતો, અને
તારા કપડા ત મારી પાસે રાખ્યા હતા
અને મૈ તને કણ્ણું હતું કે મજાતીહુલ
ઝનાન (કિતાબ) ને તારા કપડા નોચે
રાખી દે.

ઈરફાનનાં વેપારીએ કણ્ણું કે
ખરેખર આમજ બન્યું હતું . એક રાત્રે
મક્કાઅ મોઅજામામાં અડધી રાત્રે

મને ઉધ આવતી ન હતી. મૈં ચાહ્યું કે મરજીદુલ હૃમણી જિયારત કરું, અને ત્યાંજ રાત પસાર કરું. રાત ઈબાદતમાં પસાર કરવા હું મરજીદમાં દાખલ થયો. આજુ બાજુ જોયુ કે કોઈ માણસ હોય તો હું મારા કપડા તેની પાસે રાખું અને વજુ કરી આપું, મે જોયુ કે આકા જન એક ખૂણામાં બેઠા છે. હું તેમણી પાસે ગયો અને મારા કપડા તેમણી પાસે રાખ્યા અને હું ચાહતો હતો કે મજાતીહુલ જનાનને કપડા ઉપર રાખું, તો તેઓએ કણ્ણું કે મજાતીહને કપડા નીચે રાખો. મૈં સ્વપ્નમાં મૌલાથો સવાલ કર્યો કે આકા આપ કયારે જહુર

જીવનાના કષ્ટો? તેઓએ કષ્ટુ નજીદીકમાં જ
અમારા શીયાઓને કહો કે શુકવારે
(જુમાના) દુઆએ નુદબાછ પડયા
કરે.(રેફ.મુલાકાતે ઈમામે જમાના,
અ.સ.વો.૧ પે. ૭૭ થી ૮૮)

ર. રસ્તો ભૂલી જનારને
ઈમામ અ.સ.નું માર્ગદર્શિન
અલ્લામાં મો.બાકીર મજલીસી
(અ.સ.)નાં પિતા અધ્યામાં મોહમ્મદ
તકી મજલીસી (અ.ર.) ફરમાવે છે,
કે મારા સમયમાં એક બુર્જગ મુતકી
અને પરહેઝગાર હતાં. દર વર્ષે તેઓ
આતીને હજુ જે બયતુલ્લાહ માટે આવતા.
તેમના માટે એ મશાહુર હતું કે તેઓ
તૈયુલ અર્જ નો મોળુઝો ધરાવતા હતા.
પ્રસંગો પાત તેઓ ઈરફાન શહેરમાં
આવ્યા. મને ખબર પડતા હું તેમની

પાસે ગયો અને તૈયુલ અર્જનાં
મોળજાની હકીકત શું છે, તેનાં બારા
માં પૂછયું. આ સાંભળી તે બુઝુર્ગ
હસવા લાગ્યા અને કણુ કે તેની
અસલીયત આ છે, કે હું એક વખત
હજજે બચતુદ્ધાર્માટે સફર કરી
રહ્યોછતો, જ્યારે મારો કાફલો મકાથો
પાંચ મંજિલ દૂર હતો ત્યારે હું કાફલાથો
છુટો પડી ગયો, અને હું રસ્તો બુલી
ગયો અને ખૂબજ મુશ્કેલી અને
મુસીબતમાં ફસાય ગયો. મારી પાસે
પાણી ન હતુ. ખૂબજ તરસ લાગી હતી.
તરસ એટલી વધી ગઈ કે જીવ ચાલ્યો
જ્શો તેમ લાગતુ હતુ.

ત્યારે માયુસીની હાલતમાં જેર
જેરથો બોલવા લાગ્યો .... “ચા અબા
સાલેછ ! ચા અબા સાલેછ ! ખુદા
તાલા તમારી થડી રહેમત નાઝીલ
કરે. મને રહ્સતો બતાવો. મને આ
મુસીબતમાંથો છુટકારો અપાવો.”

મે આટલું કણું ત્યાં સામેથો
ધૂળના ગોટા ઉડવા લાગ્યા. મે જોયુ કે
એક વ્યક્તિ સવારી પર સવાર થઈ
મારી તરફ આવી રહ્યા છે. તેઓ મારી
નજીદીક આવતા ગયા. મે જોયુ તો તેઓ
નવજુવાન, પાડો પાડીજા સુરત તેઓ
મારી પાસે આવ્યા. તેમના હાથમાં

પાણીનો એક કુંજો હતો. મે તેમને જોઈને સલામ કરી તેઓએ સલામનો જવાબ આપ્યો અને ફરમાવ્યુ કે તમે પ્યાસા છો ? મે કહ્યુ કે મને ખૂબજ તરસ લાગી છે. આ સાંભળીને તેઓએ તે કુંજો મને આપી દીધો મે પાણી પીધુ અને મારી તરસ બુઝાઈ ગઈ. પછો તેઓએ મન પૂછ્યું કે શું તમે તમારા કાફલાવાળા સાથ મળવા ચાહો છો? મે કહ્યું હા. આ સાંભળીને તેમણે તેઓના ઉટને જેવાડી દીધું અને મને તેમણી પાછળ સવાર કરી દીધો. અને મક્કાએ મોઅજામા તરફ આગળ વદ્યા.

હું હમેશા હિજેયમની (દુઆ) પડતો, મે આ દુઆ પડવાનું શરૂ કર્યું, તેઓ મારી આ દુઆને ધ્યાનથી સાંભળતા હતા, અને અમૃત જગ્યાએ મને ટોકતા પણ હતા કે તમે આમ નહિ, આમ પડો. અમૃત સમય પસાર થયો પછી, પછી ફરમાવ્યુ કે તમે આ જગ્યાન ઓળખો છો ? મે જોયું કે તો તે મકાને મોઅજામાનો આગળનો હીરસો હતો જેને અતાજ કહે છે. પછી તેઓએ મને કણું કે સાંદ્ર હવે તમે અહી ઉત્તરી જવ. હું કરપથો ઉઠ પરથોઉતરી ગયો. જોયું તો ન તા કોઈ સવારી હતી અને ન તો તે નેક સાલેણ નવયુવાન. તેઓના

કારણો ગાએબ થઈ જવાના કારણો
 મને ચકીન થઈ ગયુ. કે તેઓ જાહેબે
 અમૃ ઈ.મહદી (અ.ત.જ્.શ.) હતાં.
 તેઓના છુટા પડવાથી મને ખૂબ દુઃખ
 લાગ્યુ અને હું તેમને ઓળખી ન
 શક્યો. તેનો મને ખૂબ પર્સ્તાવો થયો.
 મારી પણી મારો કાફ્લો મક્કામાં દાખલ
 થયો તેઓ મને જીવતો જેઈ નવાઈ
 પામ્યા અને મારા તેઓ કરતા જલ્દી
 પહોંચી જવાના કારણો તેઓએ તૈયુલ
 અર્જથો આ વાતને જેડી દીધી. પરંતુ
 વાત આ હતી(કે ઈમામ અ.સ.) મને
 જલ્દી મક્કા સુધી મુક્કી ગયા.) (ઇરજાને
 ઈમામત કીર્તસો ૯, પે.૩૨૦ થી ૩૨૩)

૩. ઈ.અમાના અ. ના વસીતાથો બિમારને શિક્ષા મળી.

સૌ.કાશાની નુરદ્વાહ ઝરીછ
બયાન કરે છે કે એક શાખસ તેના દોષ્ટો
સાથ નજ્હે અશરૂફમાં આત્યો. આ
માણસનાં સખત બિમારીનાં કારણે

બજે પગ સુકાઈ ગયા હતા. તેનામાં ચાલવાની જરા પણ તાકત ન હતી. તેની આ મજબુરીને જોઈને તેના દોષ્ટો તેને એક નેક માણસનાં ઘરે તેની દેખરેખમાં મુડીને હજુ જે બચતુદ્ધાહ માટે રવાના થયા. આ નેક માણસ દરરોજ પોતાનાં રિઝડ (રોડી) માટે સવારે ઘરેથી સહરા તરફ નીકળી જતો અને આ બિમાર માણસ એક ઢુમમાં એકલો પડયો રહેતો. એક દિવસ આ બિમાર માણસે કછું કે, હવે તો હું આ એકલતાની કેદ જેવી મુસીબતો સહન કરતાં થાડી ગયો છું. હું મારી જીદ્ધારીથી કંઠાળી ગયો છું. આપ મને બહાર લઇ

જવ. આગળ મારી કિર્મત. તેઓએ
મારું કહેવુ માની લીધું અને તે નોક
માણસ મને પોતાનાં ખંભા ઉપર
ઉઠાવીને બહાર તે જગ્યાએ લઈ ગયા, જે
મકામે કાઓએમ (અ.) નાં મુખારક
નામથી મશાહુર હતું. તેઓએ મને ત્યાં
બેચાડ્યો અને તેમના કપડા હૈઝમાં
ધોઈને જાડ પર સુકવીને તેઓ તેના
ધંધા માટે ચાલ્યા ગયા. હું એકલો બેઠો
બેઠો મારી આ છાલત પર દુઃખી હતો.
એટલામા મે જોયુ કે સુંદર અને
ખુશબુદ્ધ નવયુવાન આલ્યા અને
તેઓ આ પવિત્ર જગ્યાનાં સહેનમાં
દાખલ થયા. મને સલામ કરી અને

તેઓ આ મુખ્ય મકાનની અંદર
આવ્યા ગયા, જે મકામે ઈમામે કાશેમ
અ. તરફ મંજુબ છે, તેઓ મહેરાબમાં
ખુશુઅ અને ખુઝુઅ સાથ થોડી રકાત
નમાઝ પડ્યા. મે આજ સુધી આવી
ખુશુઅ અને ખુઝુઅ વાળી નમાઝ જોઈ
ન હતી. નમાઝ પડીને તેઓ મારી પાસે
આવ્યા અને મારા ખબર અંતર
પૂછ્યા. મે કણ્ણુ કે હું એવી મુસીબતમાં
છુ, કે કંટાળી ગયો છું, અલ્લાહ તાલા
મને શિફ્ફા આપે છે કે જાણે થઈ જવ,
અને ન મને મૌત આપે છે કે હું આ
તકલીફ થો છૂટકારો મેળવુ.

આ સાંભળી ને તેઓએ કહ્યું “તુ ગભરાતો નહીં, અધાર તાલા આ બજે તને અતા કરશે. તુ જાં પણ થઈ જઈશ અને થોડા સમય બાદ તને મૌત આવી જશે” આઠલુ કહીને તેઓ ચાલ્યા ગયા. તેઓના જવા પછી મારા દોસ્ત કે જેઓ મારી સંભાળ રાખતા હતા. તેના કપડા વૃક્ષ પર સુકાતા હતા. તેમાંથી એક કપડું વૃક્ષ પરથી નીચે પડી ગયું. આ જોઈને મારાથી રહેવાયું નહીં હું તરત જ ઉભો થયો તે કપડું લીધું હૌઝનાં પાણીમાં પાડ કરીને સુકવી દીધું. આઠલું કર્યા પછી મને ખ્યાલ આવ્યો કે હું તો એક ડગલું

પણ ચાલવાની તાકાત ન હોતો રાખતો.
અરે મારી હાલત તો એ હતી કે હું પડખુ
પણ ફેરવી શકતો ન હતો, આટલ કામ
કરવાની તાકાત મારામાં કયાથો આવી
? મે મારા શરીર તરફ જોયુ તો
બિમારી ચાલી ગઈ હતી, મારા પગ
તરફ જોયુ તો તે સાજ થઈ ગયા હતા.
મને શિક્ષા (તંદુરસ્તી) મળી ગઈ હતી.
મને હવે યડીન થઈ ગયુ કે તે નવયુવાન
કાઓમે આલે મોહમ્મદ ઈ. મહદી
(અ.ત.ક.શ) હતા. હું એકદમ ઉભો
થયો અને સેહરામાં આજુ બાજુ
દોડયો, તલાશ કરી પણ પછી મને
ઇમામ અ.સ. મળ્યા નહિ. થોડીવાર

પછી મારી સંભાળ લેનાર, દોરત
સહરાથો પાછા આવ્યા. તેઓઅ
જ્યારે મારી તંદુરસ્ત હાલતને જોઈ તો
તેઓ નવાઈ પામ્યા. મે તેઓને આ
આખો બનાવ સંભળાવ્યો. પછી હું
અને તેઓ બંને નજ્ફે અશરફ પાછા
આવ્યા.

તેમના દોરતો હજ કરીને પાછા
નજ્ફે અશરફ આવ્યા. તે તેમનાં
દોરતોને મળ્યો. તેમના દોરતો પણ
તેને તંદુરસ્ત જોઈને ખુશ થયા. ત્યાર
પછી તે થોડા દિવસ જીવતો રહ્યો,
પછી બિમાર થયો અને મૃત્યુ પામ્યો
અને તે સહેને મુક્કદદચમાં દર્ઢન થયો.

(યરણાને ઈમામત, ડિર્સો -
૧૦, પે. ૩૨૩ થી ૩૨૭)

૪. એક મેદ સાલેણ શાકમાળનાં પેપારીની ઈમામ અ.સ.થો મુલાકાત.

જગ્યતુલ મઆવાનાં લખક ફકીહ
સૈ. મોહમ્મદ કારીમ કે જેઓ શૈખ
મુર્તુજા અંસારી (અ.ર.)ના ખાસ
વિદ્યાર્થી હતા. સૈ.મોહમ્મદ કારીમ આ
પ્રસંગ લખે છે. હિ.સ. ૧૨૭૫ માં હું
ઇલમ હાસીલ કરવાનાં ઈરાદાથી નજ્ફે
અશરફમાં રોકાયો હતો, ત્યાં મે
આતીમોથી એક એવા માણસ વિશે
સાંભળ્યુ કે તેને ઈ.જમાના
(અ.ત.ફ.શ.) ની મુલાકાત થઈ હતી.

અને તે માણસ શાકભાજનો વેપારી હતો. મે તેને શોધવાનું શરૂ કર્યું. એટલે જુધી કે મને તેની મુલાકાત થઈ ગઈ, ત્યાર પછી હું તેની દુકાને જતો. તે માણસ નેક હતો. મારી તેનાથો ધીમ ધીમે દોર્સ્ટી થઈ ગઈ. હું એ મૌકાની તલાશમાં હતો કે મારી તેને એકાંતમાં મુલાકાત થાય, તો હું તેને પુછું . એક વખત હું મર્ઝાણે સહલા બુધવારની રાત્રે ગયો, તો ત્યા મારી મુલાકાત તે નેક માણસ સાથ થઈ. મર્ઝાણે સહલામાં ઈબાદત કરી અમે બજો મર્ઝાણે કુદ્દા તરફ ગયા, ત્યાં ઈબાદત આમાલ બજવી લાવ્યા પછી અમે એક

જ્યાએ બેઠા, મૈં તેમને કહ્યું કે
હજરતથો મુલાકાતનો પ્રસંગ મને પુરે
પુરો બયાન કરો.

તેમ માણસે ઈમામની
મુલાકાતનો પ્રસંગ વર્ણવવાનું શરૂ કર્યું.
તે માણસે કહ્યું. મે સાંભળ્યુ હતુ કે
અગર કોઈ ઈમામ અ.સ.ની
મુલાકાતની ઉમ્મીદથો ૪૦ શબે બુધ
મરણે સહલામાં ઈબાદત (અમલ)
કરે તો તેને ઈમામ અ.સ. ની મુલાકાત
નસીબ થાય છે. મે પાબંદીથો આ
અમલ શરૂ કર્યો, હું શબે બુધ મરણે
સહલામાં રોકાતો, આ કામમાં મે
ક્યારેય ઠંડી, વરસાદ, ગરમીની

પરવાહ નથો કરી. એટલે સુધી કે એક
વર્ષ પસાર થઈ ગયુ. એક વખત
મંગળવાર અસરના સમયે હું ચાલીને
નજ્ફે અશર્દુલ જતો હતો ઓમાસાણી
પતૃં હતી. વાંઠો ઘેરાયા હતા,
વરસાદ વરસવા લાગ્યો હું મર્જુદમાં
પહોંચ્યો. મર્જુદ બીલકુલ ખાલી. હતી
મે ત્યા નમાઝે મગરીબ પઢી અચાનક
મે તે જગ્યા કે જે મકામે સાહેબુઝાનમાન
(અ.સ.) નાં નામથો મશાહુર હતી,
ત્યાં મે રોશાની જોઈ મે કોઈ બીજી
વ્યક્તિનાં નમાઝની આવાજ પણ
સાંભળી, જેથો મને રાહત થઈ. અને મે
મારા આમાલ પુરા કર્યા, પછી મે તે

પવિત્ર જગ્યા તરફ જેયું તો એક બુરુસ
પ્રકાશ, રોશની હતી. મે જેયું તો એક
સૈયદ જલીલુલ કડ એહલે ધર્મ નમાજ
પડી રહ્યા હતા. મને લાગ્યું કે તેઓ કોઈ
મુસાફર જવાર છે, અને તેઓ
નજ્ફની બહારના લાગે છે. પછી મે
ઝિયારતે ધર્મામે અસ્સ (અ.સ.) પડી.
પછી નમાજે ઝિયારત પડી. પછી મને
થયું કે હું તે સાહેબને કુષ્ણ સાથ
આવવાનું કહું પરંતુ તેમની ધર્જત અને
જલાલતનાં કારણે હું તેમને પુછી શક્યો
નહિં. બહાર જેરદાર વરસાદ વરસી
રહ્યો હતો અને એકદમ અંધાર હતું,
ત્યાર પછી તેમણે મારા તરફ

મહેરબાની અને રિમતભર્યા ચહેરે જોયુ
અને મને કણ્ઠ કે તમે એમ ચાછો છો કે હું
તમારી સાથ મરજુદે કુદ્દા આપું, મે
કણ્ઠ હા, મારા સરદાર! મારી આજ
ઇચ્છા છે, અને અમે લોડો હંમેશા અહીં
આમાલ બજાવીને મરજુદે કુદ્દા જઈએ
છીએ.

અમે રવાના થયા તેમની
સાથ મને ખુબ ખુશી થઈ. આખો
રસ્તો નુરાની થઈ ગયો અને તમામ
વિસ્તાર ખુશનુમાં થઈ ગયા. રસ્તો
સુડાઈ ગયેલો હતો. આજુ બાજુ
હરીયાળી ફેલાયેલી હતી. એટલ સુધી
કે અમે મરજુદના બહારનાં દરવાજ

સુધી પહોંચ્યાં. મે દરવાજે ખખડાવ્યો.
ખાઈમે પુછ્યુ કોણ ? અત્યારે આવા
વરસાદ, ઠંડી અને અંધારામાં કચાંથી
આપો છો? મે જવાબ આપ્યો મરજુદે
સહલાથો. તેણે દરવાજે ખોલ્યો.

હવે મે જોયુ તો તે સૈચયદ ન
દેખાયા. તેઓ મારી નજરોથો ગાએબ
થઈ ગયા. હું પુકારતો રહ્યો. મે તલાશ
કરી પણ મને તેઓ ન દેખાયા. ઠંડી
અને વરસાદની મને ખુબ અસર થઈ.
હું મરજુદમાં દાખલ થઈ ગયો અને
અફ્સોસ કરતો રહ્યો, કે મે મારા
જમાનાનાં ઈમામ અ.સ.ને ઓળખ્યા
નહીં. તેઓએ મને કટલી નિશાનીઓ

બતાવી. ચિરાગ વગર મરણનું
રોશાન થવું, વરસાદનું અટકી જવું,
ખુશહાલ માછોલનું થવુ. ખુદાની આ
નેઅમતનો હું હંમેશા શુક્ત કરું છું, કે
અષ્ટાહે મને મારા પડતનાં યીમામની
કિયારત કરાવી.(ઇરજાને યીમામત,
કિ.૧૪, પે.૩૩૦)

પ. અદ્ધામાં મજલીસી
(અ.ર.) નાં વાતીદને ઈમામ
અ.સ. થો મુલાકાત

અદ્ધામાં મો.બાડીર મજલીસી
(અ.ર.)નાં વાતીદે બુજુર્ગવાર અદ્ધામાં
મોહંમદ તકી મજલીસી (અ.ર.)
પોતાની લખેલી કીતાબ મન લા
યછજુલ ફકીહ માં લખે છે, કે એક

વખત અમે મશાહદથો પાછા આવતા હતા. ત્યારે અમે લોડો રક્સ્તો ભૂલી ગયા. આખરે એક જગ્યાએ અમે ઉત્તર્યા. મે હ.દુજ્જત (ઇ.મહદી) અ.સ.ની બારગાહમાં ફરિયાદ કરી, કે અમને રક્સ્તો બતાવો. એક મર્દ અરબ આવ્યા અને અમને સાચો રક્સ્તો બતાવીને નજરોથો ગાઅબ થઈ ગયા, મે ખૂબ ગિર્યા વ જારી કરી પણ કોઈ ફાયદો ન થયો (રક્સ્તો બતાવનાર ઇ.મહદી અ.સ. સિવાય બીજુ કોઈ ન હતું.) (ઇરફાને ઈમામત, કિર્સો ૨૧ મો, પે. ૩૪૭)

દ. ઈ.મહદી અ.સ.ના ફાતથો રાહેરારત મળી.

આલીમે દીન શૈખ ફશાઈ લખે
છે, કે એક વખત હું ઈ.હુસૈન અ.સ.ની
ઝિયારત કરીને ફ્રાતનાં રહ્યે નજ્ફ
જતો હતો. હું એક હોડીમાં સવાર થયો.
તેમાં બધાજ માણસો હસ્તાં ગામના
હતા. બધા લોકો લહવો લહબમાં
(આનંદ-પ્રમોદમાં) હતા, સિવાય એક

માણસ જે આ લોકોની જેમ હસી મજાક
માં શરીર ન હતો. અમે નદીના કિનારે
આલવા લાગ્યા. હું પણ તે શાખસની
સાથ નઢી કિનારે ચાલવા લાગ્યો. મે
તેને પુછ્યુ બાઇ, તુ આ બધા લોકોથી
અલગ કેમ છો ? અને આ લોકો કોણ
છે?

તેણે કહ્યું આ લોકો મારા
રિશ્ટેદાર છે, અને હણ્ણાણનાં છે પરંતુ
તેઓ ગૈર મઝબનાં છે, અને હું શીયા
છું. મારા પિતા પણ તેઓના મઝબનાં
હતા. પરંતુ મારી માં શીયા છે. અને હું
સાહેબુઝડમાન (અ.સ.)ની બરકતથી
શીયા થઈ ગયો. મે તેને વિગતવાર આ

બનાવની દાસ્તાન કહેવા કષ્ટું. તણે
કહેવાનું શરૂ કર્ય કે મારું નામ ચાકુત છે
અને હું ધી વેચવાનો ઘંધો કરું છુ. એક
વખત હું માલ ખરીદવા માટે હિંદ્બાથો
બહાર ગામડાઓમાં ગયો, હું અને
મારા સાથોઓ હિંદ્બાથો પાછા આવતા
હતા, ત્યારે રક્ષામાં અમે ઉત્તર્યા અને
સૂઈ ગયા. જ્યારે હું જગ્યો તો મે જેયુ કે
મારા બધા સાથોઓ ચાલ્યા ગયાછે.
જલ્દીથો મે મારો સામાન સવારી ઉપર
નાખ્યો અને મારા સાથોઓને શોધવા
કર્તાથો ચાલવા લાગ્યો, પરંતુ હું રક્ષાનો
ભુલી ગયો ખુબજ તરફ લાગી હતી.
જંગાતી જનવરોનો ભય લાગતો હતો .

મે રડી રડી ને દુઅા કરવાનું શક્ક કર્યું. મે મદ્દ માટે મારા મજબુત પ્રમાણે ૧,૨,૩ ને પોકાર્યા પરંતુ કઇ ફાયદો ન થયો. તે વખતે મારી માં ની વાત ચાદ આવી. મારી માતા મને કહેતી કે આપણા ઈમામ જીવતા છે. અને તેમણી કુદ્દીયત અખુ સાલેણ છે. તે માર્ગ ભુલેલાને રક્ષતો બતાવે છે. લાચાર અને બેબસ લોકોની મદ્દ કરે છે. પછી મે ખુદાથી વાયદો કર્યો હું તેમને ઈરતેગાસા (ફરીયાદ) કર્ણ છું. અગર તેઓ મને આ મુસ્સોબતમાંથી છુટકારો અપાવશો તો હું મારી માં નાં મજબુત ઉપર આવી જઈશ. મે ઈમામને પોકાર્યા (યા અબા

સાલેણ અદરીકની) એકાએક મે જોયુ કે
એક સાહબ મારી સાથ ચાલી રહ્યા છે.
તેઓએ લીલા અમામો પહેર્યો છે.
તેઓએ મને રહ્યો બતાવ્યો, અને
મારી માતાનો મજહબ (શીયા મજહબ)
ઇન્ફોરેન્સ કરવાનો હુકમ આપ્યો, અને
જરૂર કર્યું કે નાનુકમાં જ એક વર્ષી
આપશે, જેના રહેવાસી શીયા લોકો
છે. મે વિનંતી કરી કે યા મૌલા! તમે
મારી સાથ તે વર્ષી સુધી નહીં આવો
? તેમણે કહ્યું નહીં, કારણ કે ઘણા બધા
શહેરોમાંથી હજારો લોકો મને મદદ માટે
બોલાવે છે. મારે તેમની મદદે પણ
પહોંચવાનું છે. આટલુ કઈને તેઓ

મારી નજરથો ગાએબ થઈ ગયા.
(ઇરફાને ઈમામત કિર્ક્સો, ૨૦
મો.પે.૩૪૪ થી ૩૪૯)

૭. જિમારને શિક્ષા મળી.

નજમુર્ક્સાડીબમાં   મ.શૈખ
અલ્લામાં   મોહમ્મદ બાડીર   નજ્ફી
(અ.ર.) બચાન કરે છે, કે મે ખુદ હ.
હુજ્જત (અ.સ.) નો આ મોળ્ઝો

જેયો છે. મારો એકનો એક દિકરો
અલી મોહમ્મદ એક વખત બિમાર થઈ
ગયો. બિમારી એટલી બધી વધતી જતી
હતી કે તેની જુંદગીની કોઈ ઉમ્મીદ ન
હતી. બિમારી વધતી જતી હતી દુઆ
અને દવા બંને થકી તેનો ઈલાજ
કરાત્યો. બિમારીની હાલતમાં
અગીયારમી રાત આવી ગઈ. તે રાત્રે
મારા દિકરાની તબિયત ખૂબજ ખરાબ
થઈ ગઈ. બધા માયુસ થઈ ગયા.
ઈલાજનો કોઈ રક્ષણો બાકી ન રહ્યો.
સિવાય કે હ.દૃજિત અ.સ. ની
બારગાહમાં શિક્ષા માટે ઈરસ્ટેગાસા. હું
ઘરની અગાસીમાં ગયો અને રડી

રડીને ઈમામ અ.સ. ની બારગાહમાં ફરીયાદ કરી યા સાહેબબુઝામાન અગિસની, યા સાહેબુઝામાન અદરીકની. પછી હું અગાસી પરથી ઉત્તરી મારા દીકરા પાસે ગયો, અને જેયુ તો ત તંદુરસ્ત થઈ ગયો છે. શ્વાસ પણ બરાબર ચાલી રહ્યો છે. હોશમાં હતો. શરીર પર પર્સીનો હતો. ત્યાર પછી હું આ નેઅમત પર શુદ્ધ ઈલાહી કરતો રહતો, અને ખુદાવંદે આલમ છજત હુંઝત (અ.સ.)ની બરકતથી મારા દિકરાને તંદુરસ્તી આપી. મારો દિકરો બિલકુલ તંદુરસ્ત થઈ ગયો.

(યરજાને ઈમામત, કિર્સો રજ મો,
પે.અપ્સ, અપ્પ)

૮. ઈમાં અ.સ. અ કુબતી ઔરતને બચાવી નથે પાર કરાવી.

બુર્જગ મૌલાના સૈ. મોહમ્મદ
ઇન્ને હાજુ સૈયદ અણુર રહીમ ધરાડી
આ વાકેઓ પોતે બચાન કરે છે.

એક વખત હું કાફલા સાથ
ઝિયારત માટે નિકળ્યો કાફેલા
બગાદાદથી એક મંજિલ દૂર હતો ત્યારે
કાફલાવાળા આએ નકડી કર્યુ કે
આપણે અતીઆબાદનાં રહ્યે
સામ્રાજ્ય જઈએ, અને ત્યાંથી પછી
કાઝમૈન જઈએ. જેથો અમે લોકો તે

રક્ષતે રવાના થયા. રક્ષતામાં વચ્ચે એક નદી આવતી હતી. તે ધણો પછોળી અને ઉડી હતી. જત્વારોએ તેમની સવારી સાથ આ નદીમાંથી પચાર થવાનું શક્ક કર્યું. આ સમયે એક ઔરત નદીનાં પાણીમાં ફૂસાઈ ગઈ અને દુબવા લાગી. નજીદીક હતુ કે તે અને તેની સવારી બંને દુબી જય. તે જીચારી ઔરત મોટા આવાજ ઈસ્તેગાસા (ફરીયાદ) કરવા લાગી. “ચા સાહેબુઝામાન ચા સાહેબુઝામાન” પાણી વધતુ જતુ હતુ. કાફલાનાં દરેક લોકો પોતે ખિંતામાં હતા, કે કોઈ રીતે જલ્દીથી આ નદી પાર કરવી, તેથી કોઈએ તે જાઓરાની

આપાજ તરફ દ્યાન ન આપ્યુ, પરંતુ હું
તેણી છાલત જેઈને તેના તરફ મદદ
કરવા આગળ વદ્યો, ત્યાં અચાનક
જેયુ કે એક સાહબ પાણી ઉપર એવી
રીતે ચાલી રહ્યા છે, જેવી રીતે જમીન
પર ચાલતા હોય. પાણી તેમને કોઇ
અસર કરતું ન હતુ. આ બુકુર્ગિવાર તે
ઓરત તરફ આવ્યા અને તેન અને
તેણી સવારીને બહાર કાઢી, ઝડપથી
નઢી પાર કરાવી દીધી. ત્યાર પછી
તેઓ મને દેખાયા નહીં. તેમનો ચહેરો
અને તેમણી કઢ્ણો કિંમત પરથી મને
ચકીન થઈ ગયુ કે આ ઓરતની મદદે
પહોંચનાર બીજુ કોઇ ન હતુ, પરંતુ

જમાનાનાં ઈમામ છ.મહદી
(અ.ત.ક્ર.શ.) હતા. (ઇરફાને ઈમામત
કિર્વ્સો ૨૭ મો, પે. ૩૫૫, ૩૫૬)

૬. ઈમામ અ.સ.એ તેના ચાહવા વાળાને જમાડયો.

નજ્ફે અશરફમાં સરયદ
બાકીર ઇરફાની નામનાં નેક
પરહેઝગાર શખ્સ હતાં. તેઓ તેણી
આદત મુજબ બુધવાર ની રાત મરજીએ
સહલામાં પસાર કરી, અને બુધવારે
અસ્ખ પછી મરજીએ કુફ્ફા ચાલ્યા જવાનો
ઇરાદો હતો ત્યાંથી મારે નજ્ફ જવાનો
ઇરાદો હતો. સૈ.બાકીર કહે છે કે હું
મરજીએ સહલામાં હતો. મારો ખાવા

પીવાનો સામાન પુરો થઈ ગયો. તે જમાનાંમાં મરજુદે સહલા કયાંય આબાદ ન હતી. આજુબાજુમાં કયાંથો ખાવાનું વેચાતું પણ મળે તેમ ન હતું.

બુખથો હું ખુબ પરેશાન થઈ ગયો, છતાં નમાજ પડવામાં મશગુલ થઈ ગયો. આ સમયગાળામાં એક સાહબ આવ્યા, અને મારી નજીદીકમાંજ દસ્તરખાન બિધાવીને જેસી ગયા. તે સમયે મારા દિલે મને કણ્ણુ કે કાશ આ સાહબ મને કિંમત લઈ ને પણ જમવામાં શરીક કરે. એકાએક તેઓ એમારી તરફ જેયુ અને મને જમવા બોલાવ્યો. શર્મના કારણે મે ના

પડી. તેઓએ મનેજમવાનો આગ્રહ કર્યો હું જમવા બેસી ગયો અને પેટ ભરીને જમી લીધુ.

ત્યાર પછી તેઓ જમીને એક ઓરડામાં ચાલ્યા ગયા. હું ત્યા જોઈ રહ્યો ધણો સમય થયો પરંતુ તેઓ બહાર ન નિકળ્યા. મર્જુદમાંથી બહાર નિકળવાનો બીજો કોઈ દરવાજે પણ ન હતો. મે તે ઓરડામાં જઇ જોયુ તો કોઈ ન હતુ. હવે મને સમજણુ કે તેઓ બીજુ કોઈ નહી પણ ઈમામે હુજ્જત, હ. મહદી (અ.સ.) હતા. જેમણા મને જમાડયો. (ઇરફાને ઈમામત કિર્સો ઊર મો પે.રક્ષપ)

દુઆ : યા મોછમદો, યા
અલીરયો, યા ફાતેમતો, યા
સાહેબજામાન. અદરીકની, વલા
તોહલીકની.

૧૦. ઈમામ અ.સ.એ મહેમાન નવામીનો ખર્ચ આપ્યો.

જલીલુલ કદ આલીમ મિર્જા
મોછમદ તકી અલમાસી થો એક
વાકેઓ નુડુલ ઉર્યુમ નામની કિતાબ
માં સૈ.બાડીર ઈરફાની લખે છે.

એક વખત બહુરૈનમાં અમુક
મિત્રોઓ એવું નક્કી કર્યું કે વારા ફરતી

તેઓ મોઅમીનોને જમાડે. તેઓમાંથી દર અઠવાડીયે એક શાખ્સ દાવત કરતો. એટલે કે એક શાખ્સનો જમાડવાનો વાચો આત્યો. તેની પાસે પૈસા ન હતા. ગરીબ અને પૈસા ન હોવાથી ખૂબ પરેશાન થઈ ગયો. ખુદાર શાખ્સ હતો. તે બીજ પાસે પૈસા માંગીને પોતાની ગરીબીની જહેર કરવા દિચ્છતો ન હતો.

ચિંતા અને મુસીબતમાં એક રાત્રે જંગલમાંથી પસાર થઈ રહ્યો હતો. એક સાહબ સામેથી આત્યા અને તે ચુવાનને કણ્ણ કે તુ ફ્લાણા વેપારી પાસે જજે, અને તેને કણજે કે મને મીમ

હે મીલ દાલ ઈજને છસને કહ્યુ છે, કે તમે
જે બાર દિનાર નજરની મંનત માણી
છે તે મને આપી દો. તુ આ બાર દીનાર
ને મહેમાન નવાજીમાં ખર્ચ કરજે. તે
યુવાન તે વેપારી પાસે જય છે. અને
કહે છે કે મને મીમહેમીમદાલ ઈજને
છસને કહ્યુ છે કે તમે નજરની મજૂતનાં
બાર દીનાર મને આપો. આ
સાંભળીને વેપારીએ કહ્યુ કે શું તેઓ
ખુદે આ વાત તને કહી છે? તે યુવાને
કહ્યુ છા. તે વેપારી એ પુછયુ કે શું તું
તેઓને ઓળખે છે ? તે બેછૈની યુવાને
કહ્યુ નહીં. તે વેપારીએ કહ્યું કે તેઓ
ઇ.સાહેબુઝાગમાન અ.સ. હતા, અને

તેમણી નજર (મજૂતનાં) બાર દિનાર
મારી પાસે છે. (મે મજૂત માણી હતી કે
મારું વહાણ સલામત રહીયા કીનારે
પહોંચી જશે, તો હું બાર દિનાર ઈમામ
અ.સ.ની બારગાહમાં નજર કરીશે આ
વાત મારા દિલમાં હતી. તેને હું મારો
ખુદા અને ઈમામ અ.સ. સ્વિવાય કોઈ
જણાતું ન હતુ.)

તે વેપારીએ તે ચુવાનને ખુબ
માન આપ્યુ તેને બેસાડ્યો, અને બાર
દીનાર નજર માટે અલગ રાખ્યા હતા.
તે આપ્યા, અને કણું કે ઈમામની
બારગાહમાં મારી નજર કબુલ થઈ છે
એટલે હું ચાહું છુ કે તુ મને આ દિનાર

આપી દે. તેના બદલામાં હું તને જીજુ
રકમ આપુ છું હું આ દીનારને તબર્કૃક
તરીકે મારી પાસે રાખવા ઈચ્છુ છું. તે
યુવાન આ દિનાર પાછા આપ્યા તેના
બદલામાં વેપારીએ મોટી રકમ આપી.
જે લઈ તે ખુશી ખુશી ઘરે આવ્યો અને
મોઅમીનની મહેમાન નવાજી કરી.
(ઈરજ્ઞાને ઈમામત)

૧૧. ઈમામ અ.સ. એ કિતાબ લખી આપી

અષ્ટામાં હિંદુ (રિ.આ.)ના
જમાનામાં એહલે સુન્નતમાંથો એક
વિરોધી એ મજહબે શીયા વિરુદ્ધ એક
પુસ્તક લખ્યુ હતું. તે શીયાઓનાં
સમૂહમાં જઈને આ કિતાબના આધારે

લોકોને મજહબે ઈમામીયા થો ગેર
સમજ ફેલાવતો. શીયાઓને ગુમરાહ
કરતો હતો, તે તેનું આ પુરુષનું કોઈને
આપતો ન હતો. જેથો શિયા
આલીમના હાથમાં પુરુષનું આવી જય
તો તેના જવાબ તેઓ આપી દેય,
જવાબમાં પુરુષનું લખવામાં આલીમને
મોકો મળે.

અલ્લામાં હીણી (અ.ર.) આ
પુરુષનું તેની પાસેથો મેળવવા શર્ગીદ
તરીકે તેના વર્ગમાં જોડાણા પોતે
મુજબહેદ હતા. છતાં પોતાની જતને
ઇપાવીને તેના વિદ્યાથો ‘ બન્યા,
શિક્ષક વિદ્યાર્થીના સંબંધો વધુ ગાડ

બન્યા તે મારફતે પુર્સ્તક મેળવવાની કોશીખ કરી, એક વખત એવું બન્યુ કે ઉસ્તાદ માટે ઈંડાર કરવો અશક્ય બની ગયું, તેથી તેને કણું કે મે નજર માની છે કે આ પુર્સ્તક એક રાતથી વધારે સમય માટે કોઈને નહી આપું. અણામાં એ મજબુર થઈને એક રાત માટે પણ પુર્સ્તક તેની પાસેથી લઈ લીધુ.

અણામાં હીણી અ.ર. તે રાત્રે ખુબ આનંદમાં હતા, અને એક રાતને પણ ગનીમત માનીને પુર્સ્તક લખવા જેતાબ હતા. એક રાતમાં આખુ પુર્સ્તક લખવાનું હતુ.

અદ્ધામાંએ પુસ્તક લખવાન
શરૂ કર્યું, અડધી રાત પસાર થઈ ગઈ.
અલ્લામાં ને ઉધ આવા લાગી અને તેજ
સમયે એક જલીલુલ કદ્ર શાખ્સીયત
મહેમાન ઝમમાં દાખલ થાય અને
અદ્ધામાં સાથ વાતચીત કરતા રહ્યા.
વાતચીત પછી કહ્યુ “અદ્ધામાં ! આપ
સુઈ જવ અને લખવાનું કામ મારે
હવાલે કરી દો.

અદ્ધામાં ચું કે ચા કર્યા વગર
તેમના ફરમાન મુજબ ગાઠ નિંદ્રામાં
સુઈ ગયા. અદ્ધામાં જ્યારે જગૃત થયા
ત્યારે જોયુ તોત જલીલુલ કદ્ર મહેમાન
(ઇમામે જમાના અ.સ.) મૌજુદ ન હતા.

પુસ્તક ઉઠાવીને જોયુ તો આખી કિંતાબ
લખેલી છે અને અંતમાં લખાણમાં
દર્શાવત રૂપે જેવે છે. “હજ્જતે ખુદા
તેનો નિગેહબાન” (માલીસુલ
મોઅમેનીન ભાગ-૧, પે.૫૭૩ કાળ
નુરુદ્દ્દાહ શુસ્તરી)

૧૨. મરજીદના ગરીબ અને નેક ખાઈમને ઈમામ અ.સ. થો મુલાકાત.

નજીમુર્ક્ષાડીબના લેખક
મોહદ્દીસે નુરી અ.ર. તેમણી

કિતાબમાં શૈખ મોહમ્મદ તાઈર નજ્ફી
ના બારામાં આ કિર્સો લખે છે.

શૈખ મોહમ્મદ તાઈર ઘણા વર્ષો
પહેલા મરજુણે કુફ્ફામાં ખાદીમ તરીકે
રહેતા હતા. અને તેમનું કુટુંબ પણ ત્યા
રહેતુ હતુ. તેઓ ખુબજ પરહેઝગાર
અને મોઅમીન શાખસ હતા. જીવનનાં
અંતિમ સમયમાં તેઓ અંધ થઈ ગયા
હતા. તેઓના બારામાં પરહેઝગાર
આતીમો એ આ પ્રસંગ લખ્યો છે.

શૈખ મો.તાઈર કહે છે નજ્ફમાં
બે જુથ હતા, જેનાથો રીડકનો મારો
સંબંધ હતો. આ બંશે ગુપ વચ્ચેનાં
જગડાને કારણે નજ્ફમાં એહલે દિલે

અને જવારોનું આવતું ઓછુ થઈ ગયુ. જેના કારણે હું પરેશાન થઈ ગયો. મારું કુટુંબ મોટું અને મારા ઉપર અમૃક યતીમની પરવરીશાની પણ જવાબદારી હતી. રીજડની કમીના કારણે પરેશાના થઈ ગયો. એક રાત્રે તો એવો સમય આવ્યો, કે ખાવા માટે કશુ ન હતું બાળકો બુખના કારણે રડી રહ્યા હતા.

ઉદાસ દીલે, પરેશાન હાલતમાં અષ્ટાંચની બારગાહમાં ટુઆ કરી એ અષ્ટાંચ હું તારી પાસેથો કાંઈ નથો ચાહતો, સિવાય કે મારા મૌલા અને આડા (ઈમામ જમાના અ.સ.) ની

ઝીયારત કરું, તેમના મુખારક અહેરાના દીદાર કરું.

આજ સમય ગાળામાં એક જલીલુલ કદ્ર નુરાની શાખ્સીયતને જોઈ. તેઓએ સુંદર કપડા પહેર્યા છે. મને લાગ્યુ કે તેઓ કોઈ બાદશાહ છે, પરંતુ તેમના માથા પર અમામો હતો. તેમણે નમાજ પઠવાનું શકું કર્યું. તેમના અહેરાથી નુર એવી રીતે નિકળી રહ્યું હતું કે તેમની સામે જેવું પણ શક્ય ન હતું. ત્યારે મને સમજણું કે તેઓ બાદશાહ નથો.

તેઓએ મારા તરફ નજર કરી અને મને કષ્ટ તાહીર, તમે મારા

બારામાં કયાં બાદશાહનો ખ્યાલ કરો
છો ? મે જવાબ આપ્યો મારા મૌલા !
તમે બાદશાહોના બાદશાહ અને તમામ
દુનિયાના સરદાર છો તેમણે કષ્ટું.
તાઈર તમે તમારા મકસદમાં કામીયાબ
થઈ ગયા (તમારી હાજર પુરી થઈ
ગઈ). હવે શું ચાહો છો? શું અમે
તમારા લોકોની દરરોજ દેખભાગ નથો
કરતા, અને તમારા આમાલ અમારી
સામે રજુ નથો થતા? ઈમામ અ.સ.ના
આ વાક્યામાં તેમણી હૈબત અને
અજમત દેખાતી હતી, જેણી અસર એ
થઈ કે હું એમને જવાબ આપી ન શક્યો
ત્યાર પણી રીજડના દરવાજ મારા માટે

ખુલ્લી ગયા, અને આજ સુધી મે કયારેય
રીકડની તંગી અનુભવી નથો.)
(ઇરજાને ઈમામત કિર્સો - 33,
પે.૩૭૭-૭૭)

૧૩. ઈમામ અ.સ. મે પાણી પીવડાવીને હાજુ સાહેબની જાન બચાવી

સૈયદ મોહમ્મદ હુસૈની એ
નિચેની રિવાયતને મુજતહીદ હસન
ઇજને હમારા અલાવી થો લખી છે.

અષ્ટામાં હસન ઇજને હમારા
રીવાયત કરે છે અમારા અસહાબે
ઈમામીયા માંથો એક નેક ઇન્સાન
બયાન કરે છે, ક હું એક વખત હજુમા
ગયો. સખત ગરમીનું વર્ષ છતું હું
કાશ્લાથો જુદો પડી ગયો. તરફથી
અવ જતો હતો. ખુબજ તરફ લાગી

હતી. જમીન ઉપર ધોડાના કદમોના આવાજ આવવા લાગ્યા. મે આંખ ખોલી તો જોયુ તો એક નવ યુવાન શાખસ ધોડા ઉપર સવાર મારી પાસે આવીને ઉભા છે તેઓએ મને એવું પાણી પીવરાત્યુ કે જે બરફથો વધારે રંડુ અને મધ થો વધારે મીઠુ હતું.

તે વખતે હું મરતા મરતા બચી ગયો, અને મે પુછયુ આપ કોણ છો? આપે મારા ઉપર રહેમ કરી તેઓએ જવાબ આપ્યો હું બંદા ઉપર અદ્ધારણી હુજુજત છું અને આ જમીન ઉપર બડીયતુદ્ધાર છું અને હું તે છું કે જમીનને અદલો ઈંસાફથો ભરી

દ્યાશ, જ્યારે કે તે ઝુલ્મ ઓરથો ભરેલી હશે. હું હસન ઈજને અલી ઈજને મોહમ્મદ ઈજને અલી ઈજને મુસા ઈજને આફર ઈજને મોહમ્મદ ઈજને અલી ઈજને હુસેન ઈજને અલી ઈજને અલી તાલીબ અ.સ.નો ફરજંડ છું ત્યાર પણી તેમણે કહ્યું, આંખ બંધ કરો મે આંખ બંધ કરી લીધી ફરમાવ્યુ આંખ ખોલો. મે આંખ ખોલી તો જોયુ હજરત નાજરોથી ગાયેબ થઈ ગયા છે. (ઇરફાને ઈમામત કિરસ્સો- ૩૫, પે.૩૯૮)

૧૪. ઈમામ અ.સ.એ મુસોબતમાં મદદ કરી.

અરબસ્તાનમાં એક માણસ
રહેતો હતો. તેનું નામ જૈયદ મોહમ્મદે
આમેલી હતું. તેને ફાર્સી વાત
બીલકુલ નહોતી આવડતી પણ ફક્ત
અરબી તે કહે છે કે એક વખત હું મારા
કાફલા સાથ છજરતે ઈમામે રજા અ.ની
કિયારત માટે ગયો. અને અમૃક વખત
સુધી ત્યાંજ રહ્યો પછી એક સવારે
મારો કાફલો ઈરાક જવા ઉપડી ગયો.
પણ હું મારી પોતાની ઘણીજ ખરાબ

હાલતનાં કારણે કાફલાની સાથ ૪૪
શક્યો નહિ. ૪૬ારે બપોરે થઈ ત્યારે હું
ઇમામના રોજામાં ગયો અને નમાજ
પડી. પછી મે વિચાર્યુ કે જો હું આજ
કાફલા સુધી નહી પહોંચુ તો બીજો
કાફલો મળશે નહી. અને અહી
રહેવામાં ઘણું નુકશાન છે. વળી ઠંડીના
દિવસો પણ આવે છે. અને હું
તકલીફમાં ફ્લાઇ પડીશ તેથો હું ઇમામ
અ.સ.ની ઝરીછમાં ગયો અને ઘણીજ
આણું કરી અને મદદ માંગી.

પછી હું મનમાં નકદી કરી
એકદમ ચાલવા લાગ્યો કે જેથો હું
કાફલા સુધી પહોંચી જાઓ. હું ભુખ્યો

પણ હતો. અને સાંજ સુધી કોઈ નિર્ભય રથાને પણ પછોચી ન શક્યો. અને હું એ ગાંઠ જંગલમાં એકલો ફસાઇ પડ્યો. વળી રહ્યો હતો પણ બુલી ગયો અને મુસીબતમાં ઘેરાઇ ગયો. ખાવાનું પણ મને કંઈ ન મળ્યુ કારણ કે તે જંગલમાં ફક્ત હમારા હતાં (હમારા એકાતું ગોળ નાનું કડવું ફળ છે) પછી મે ૫૦૦ હમારા તેડયા પણ તેમાંથી કોઈ મીઠું મળ્યુ નહિ. હું ઘણાજ બુઝ્યો અને તરસ્યો થયો. મે જવવાની આશા મુકી દીધી અને મોતના માટે તૈયાર થયો.

એવામાં મારી નજર અક નાની ટેકરી ઉપર પડી, તેથી હું ત્યા ગયોને

જોયુ તો તેમાથો એક પાણીનો ઝરો
વહેતો હતો. મે ખુદાનો શુક અદા કર્યો
અને વજુ કરી નમાઝે ઈશા પડયો, પણ
મને કોઈ જવાનો રહ્સતો ન હેખાણો. રાત
અંધારી બનતી ગઈ. પવન સખત
કુકાવા લાગ્યો અને એક જાતનું તોફાન
શરૂ થયુ. વિકરાળ પ્રાણી જેવા કે વાધ,
વર્ષ, સિંદુ વગેરેના બીજામણા અને
ડરામણા આવજે આવવા લાગ્યા હવા
જેરથો કુકાવા લાગી અને હું ડરવા
લાગ્યો છેવટે કંટાળી અને ખુદાની
મસલેહતમાં રાજ રહી સુઈ ગયો પરંતુ
થોડા વખત પછી હું પાછો જગ્યો અને
જેયુ તો ચંદ્ર પ્રકાશી રહ્યો હતો બધુ

શાંત થઈ ગયુ છતુ ઠંડી ધીમે ધીમે
આવતી હતી. હું ઘણોજ થાડી ગયો
હતો. એટલે બેસી રહ્યો.

પણ એટલામાં મે દુરથો એક
ઘોડેસવારને આવતા જોયા મે વિચાર્યુ
કે તે ચોર હશે અને તે મને મારી નાખશે
પણ જ્યારે તે ઘોડે સવાર મારી નજીક
આવ્યા અને મને નરમાશથો સલામ
કરી ત્યારે જ મને દીલમાં શાંતી થઈ
પણી તે સવારે મને કહ્યું કે ‘આ તારા
પગ પાસે ત્રણ ખરબુજ્જ (તરબુચ) છે તે
શા માટે નથો ખાતો. પહેલા તો મે તે
વાત ખોટી માની અને સમજયો કે તે

મારી મશકરી કરે છે, પણ પછી જ્યારે મે જોયુ તો મારા પગ પાસે પ્રણા તરબુચ હતા. પછી પેલા સવારે મને કણ્ણુ કે આજ રાતે તું આ ખા, અને કાલે જીજુ અરધું ખાજે અને બાકીનાં દોઢ તરબુચ તારી સાથ લઈ જાજે. અને આ રહ્ને થઈને તું જ અને કાલે બપોરનાં જીજુ અડધુ ખાજે અને છેલ્લુ એક તું નહી ખાતો. તે તને કામ આપશો, અને સાંજે તું કાલા તંબુ પહોંચી જશો. તેના લોકો તને તારા કાફલા સુધી પહોંચાડી આપશો. એટલું કહી પેલા ઘોડેસવાર ગાઅબ (અદ્રષ્ય) થઈ ગયા. (તે ઘોડે સવાર ઈ.જ્માના અ.સ. હતા.)

પછી હું ઉઠીને ચાલવા લાગ્યો
અને જેમ પેલા સવારે કીધું હતું તેમ
તરબુચ ખાધા. પણ ખરેખર તે તરબુચ
એટલા તો ઠંડાઅને મીઠા હતા, કે તેવા
તરબુચો મે મારી જુંદામાં પણ નહોતા
આખ્યા. બીજે દિવસે સાંજે હું કાલા તંબુ
પહોંચી ગયો. ત્યાનાં લોકો આવ્યા
અને મને તંબુમાં લઈ ગયા. તેઓ
સમજ્યા કે કદાચ હું જસુસ હોઈશ.
તેઓ બધા ફારસીમાં વાત કરતા હતા.
જ્યારે હું અરબીમાં બોલતો હતો. તેઓ
મને પુછવા લાગ્યા કે તું અહીં કેવી રીતે
આવ્યો, પણ માદરી જબાનોને બોલી
જુદી હોવાથી અમારામાંથી કોઈ કંઈ

સમજ ન શક્યુ. છેવાટે તે લોકોનો એક
મોટો ઉપરી મારી પાસે આત્મ્યો અને
મને પુછ્યુ કે તું અહી કેવી રીતે આત્મ્યો.
સાચુ બોલ નહિ તો અમે તને મારી
નાખશું. પણ મારી વાત તેઓએ સાચી
ન માની મે તેઓને કહ્યુ કે હું આ
રહ્યેથો આત્મ્યો છું તેઓએ કીધુ કે જે
રહ્યેથો તું અહી આત્મ્યો છે તે કંઈ
રહ્યેથો નથો. એ તો જંગલ છે, ને
કોઈપણ તે રહ્યેથો જય છે તેને જિંહો
ને વાધો ફ્લાડી ખાય છે માટે તું ખોટું બોલે
છે મશાહદ થો અહી સુધીનો રહ્યો
બીજો રહ્યો છે ને તેમા પણ મંજુલો
આવે છે છેવાટે તેઓ મને મારવાને

તैयार थया पण અચાનક પેલું તરબુચ
મારા કપડામાંથી સરી પડ્યુ અને
તેમણે માઝું કલીગર જોય તો તેઓ
ધણાજ ખુશી થયા અને આવા અદ્ભુત
તરબુચ તરફ તેમને નવાઈ ઉપરૂ ને
મારી વાત તેઓએ સાચી માની. અને
મને કોઈ મહાપુરુષ સમજવા લાગ્યા
પછી તો તેઓ મારો હાથ ચુમવા લાગ્યા
અને મારી તાબેદારી કરવા મંડયા મને
નવા કપડા પહેલાવી પોતાને ત્યા મને
બે દિવસ મહેમાન રાખ્યો અને ત્રીજે
દિવસે પ્રણ માણસો મારી સાથ
આવ્યા અને મારા કાછલા સુધી મુકી
ગયા.

૧૫. સાલુની મહોભત

મોહબતની પરિક્ષા ઈમામનાં
ખરા ચાહવાવાળા કોણ છે. તેની ખબર
પડે છે ધણાંઓ દાવો કરે છે કે તેઓ
ઈમામે ગાઅબનાં પર ઈમાન રાખે છે

અને તેમની મહોબ્બત તેમના દિલમાં છે, પણ ઘણા લોડોનાં દિલમાં કઇ હોય છે અને જોલે કંઈ છે આ બાબતનાં ઘણાં બનાવો બન્યા છે તેમાનો આ એક છે.

બસરામાં એક મુસલમાન દુકાનદાર રહેતો હતો. તેની પરચુરણ દવા એ બીજી ચીજેની દુકાન હતી. તે ઘણોજ ધીમાનદાર હતો અને બારમાં ધીમામ (અ.)થી ઘણી મહોબ્બત હતી. વળી હ.મહદી અ.ની મુલાકાત કરવાની તેની ઘણીજ ધરછા હતી. એક દિવસ તેની દુકાને બે માણસ સીદુર અને કપુર લેવા આવ્યા. ત્યારે દુકાનદાર

પુછ્યુ તમો ક્યા રહો છો ? તેના જવાબમાં પેલા માણસોએ એટલું જ કીધુ કે તેઓ હ. મહદી અ.સ.નાં નોકરા છે. તેથો દુકાનદાર ઘણોજ ખુશ થયો અને કહેવા લાગ્યો કે મને ઈમામની પાસે લઈ જવ. તેઓએ ઘણી ના પાડી પણ દુકાનદારની હઠના લીધે તેઓ કબુલ થયા અને ચાલવા લાગ્યા. તેઓ એક દરિયાની નજીક આત્યા અને પેલા જે માણસો પાણીની અંદર ચાલવા મંડ્યા, પણ પેલો દુકાનદાર અટકી ગયો, પણ પેલાઓએ કીધુ કે ડર નહિ. તેથો તે પણ પાણીમાં ચાલવા લાગ્યો જ્યારે તેઓ વચ્ચમાં પહોંચ્યા ત્યારે

વરસાએ શરૂ થયો. હવે બનવા કાળ
એવું થયું, કે તેજ દિવસે તુ દુકાનદારે
સાબુ બનાત્યો હતો અને છાપવા પર
ચુકાવવા મુકયો હતો. તેથો તેણે વિચાર્ય
કે સાબુ પાણીમાં પીગળી જશે જેવો આ
ખ્યાલ તેના મનમાં આત્મ્યો કે તરતજ તે
કુબવા લાગ્યો પેલા માણસોએ કષ્યુ કે
તુ આ ખ્યાલ કાઢી નાખ તેથો તેણે
ખ્યાલ પડતો મુકયો અને તેઓની
મદદથો બચી ગયો. પાછા તેઓ
આગળ ચાલવા લાગ્યા તેઓ એક
ડિનારા પર પહોંચ્યા ત્યા એક મોટુ
જંગલ હતુ તેઓતે જંગલમાં ગયા. ત્યા
ઘણા તંબુઓ હતા પહેલા બે માણસો

માનો એક માણસ એક તંબુની અંદર ગયો કે જેથો તે પેલા દુકાનદારને અંદર લઈ જવાની રજી મળે. પણ ઈમામ અ.સ. મે કછુ કે તે માણસ ને પાછો લઈ જવ કારણ કે તે સાબુની મહોબત રાખે છે તેનું દીલ બરાબર પાડ નથો. પછી પેલા માણસો તેને તેની દુકાન સુધી મુકી ગયા. (ઇ.ગાએબ અ.સ.પે.૧૩૨)

૧૬. મુતાકી (પરહેઅગાર) વેપારીન ઈમામ અ.સ.ની મુલાકાત

એક તાલીબે ઈલમ
(વિદ્યાર્થીએ) ઈ.જમાના અ.સ.ની
મુલાકાત નાં માટે ૪૦ શબે ઈ.હુસૈન
અ.સ.નાં રોજા મુખારકમાં આખી રાત
ઈબાદતમાં પસાર કરવાનું નકડી કર્યું
તેણે આ અમલ શરૂ કર્યો દર શબે
જુમ્મા તે ઈ.હુસૈન અ.સ.નાં હરમમાં
આખી રાત ઈબાદતમાં પસાર કરે,
એટલે ચુધી કે ૪૦ મી શબે જુમ્મા પણ
પસાર થઇ ગઇ. તે ૪૦ મી શબે જુમ્મા
આખી રાત રોજામાં પસાર કરી
જુમ્માનાં દિવસે સવારે હરમમાંથી
નિરાશ અને માયુસ ચહેરે બહાર
નિકળ્યો ત્યાં બજરમાં તેણે એક

વેપારીની દુકાને એક નવયુવાન,
ખુબસુરત, નુરાની શાખસને જોયા.
તેમનાં વ્યક્તિત્વથી તે રૂડુંટ
આકર્ષણ્યો, અને તેમની પાસે ગયો
અને સલામ કરી તે બુજુર્ગવારે
સલામનો જવાબ આપ્યો અને ખબર
અંતર પુછ્યા અને પુછ્યુ કે તુ શા માટે
આટલો ઉદાસ અને માયુસ છે? શું
મુશ્કેલી છે? તે તાલીબે ઈલ્મે ઈમામ
અ.સ.ની મુલાકાત માટે કરેલા
આમાલના બારામાં વાત કરી. તે
નુરાની શાખીયતે કહ્યુ “ તે મારી
મુલાકાત માટે ૪૦ શબ હરમમાં શા માટે
પસાર કરી ? તું આ વેપારીને પૂછ, હું

તેને દર જુમાનાં સવારે મળવા આવું છું આટલું કહી તે શાખ્સીયત ત્યાંથો ગાઅબ થઈ ગઈ તે તાલિબે ઈલ્મે નવાઈ જાથ વેપારી તરફ જાય તે વેપારીએ કહ્યું, તેઓએ સાચુ કહ્યુ છે તેઓ દર શુક્રવારે સવારે મને મળવા આવે છે તે તાલિબે ઈલ્મે પુછ્યુ તમે શુ નેકી કરો છો કે તમને આ દરજજે મળ્યો કે ઈમામ અ.સ. તમને મુલાકાત આપે છે. તે વેપારીએ જવાબ આપ્યો. હું ફક્ત મારા વાળુભાતને અદા કર્ણ છું, અને તમામ હરામ કાર્યો થો દુર રહુ છુ. અને હું હલાલ રીકડ કમાવવાની કાળજ રાખુ છું. આ જવાબ તમામ ઈમાન લાવનારા

મોઅમીનનાં માટે છે, જેઓ પોતાના વાજુભાતની અદાયગી કરે છે. તમામ પ્રકારનાં ગુનાહોથી દૂર રહે છે. તેઓને ધ.જમાના અ.સ. ખુદ મુલાકાત આપે છે.

આપણે ગુનાહોમાં દુબેલા છીએ અને ફરીયાદ કરીએ છીએ કે ઈમામ અ.સ. થી મુલાકાત થતી નથો. (ધ ટવેચ્ય ઈમામ પે.૪૫)

૧૭. કરબલાની જિયારતની હાજત પુરી થઈ.

આડા મીરા ઈબાઈમ
શીરાજી બચાન કરે છે કે હું સીરાજમાં
હતો તે સમયમાં મારી અમૃક ઘણી
જરૂરી હાજતો હતી, તેથો જદા ચીતામાં
હતો તે હાજતોમાં કરબલાની જિયારત
માટે મારી મુખ્ય હાજત હતી. તેથો
ઇમામે જમાના અ.ની મદદ ચાહવા માટે
એક અરીઝો લખી, તેમાં મારી હાજતો
દર્શાવી પાડ માટીમાં લપેટી,
મગરીબના વખતે શહેરથી બહાર ગયો
અને એક ઉડા કુવામાં જેમાં ઘણું પાણી
હતું અરીઝો તેમાં નાખી શહેરમાં પાછો

ફર્નો. ખુદા સિવાય કોઈને તેની ખબર ન હતી.

જીજે દિવસે હું મારા ઉસ્તાદ પાસે દસ લેવા ગયો જ્યાં બીજા ધણાં તલબા હતા. મારા ઉસ્તાદે માઝે નામ લઈને ફરમાવ્યું મીરજા ઈબ્રાહીમ તમારો અરીજો ઈમામની ખીદમતમાં પછોચાડવામાં આવ્યો છે. મને ધણી ખુશી ઉપજ છતા તે વાતની મારા ઉસ્તાદને કેમ ખબર પડી, તે વિષે પુછતા તેમણે ફરમાવ્યુ ગઈ રાતનાં મેં રૂપનમાં જોયુ હ. સલમાન ફારસી (અ.ર.) ને જોયા તેમની પાસે ધણા માણસો હતા. અને તેમની સામે

ફાલાબંધ કાગળો હતા, જે જેએ રહ્યા
હતા. મને જેઇને ફરમાવ્યુ કે મીરજા
ઇબ્રાહીમને અને બીજા કેટલાક
માણસોના નામો બચાન કરીને
ફરમાવ્યુ, તેઓને કહો કે તમારા
અરીજા ઈમામ અ.સ.ની ખિદમતમાં
પહોંચાડવામાં આવ્યા છે. પછી મે જેથી
કે જને કાગળો હ. સુલેમાન (અ.ર.)
નાં હાથમાં હતા. તેના ઉપર ઈમામની
મહોર (સીલ, સહી) હતી. જેથો હું
સમજ્યોકે જે લોકોની અરજી કબુલ
કરવા લાયક હોય તેના ઉપર ઈમામ અ.
પોતે મોહર (સહિ) કરે છે. અને

જેઓનાં અરીજા કબુલ કરવા લાયક ન
હોય તેના ઉપર મહોર મારતાં નથો.

તે પછી ત્યાં હાજર રહેલા
તુલબાએ સર્વયદ ઉસ્તાદનાં સ્વપનની
હકીકત વિષે પુછ્યું મે તેઓને ગઈ
કાલનાં મારા અરીજાની હકીકત કહી,
તેથો તેઓને તે સ્વપનની સર્વચાઇની
ખાગ્રી થઈ. તે પછી ટુંક સમયમાં મારી
તમામ હાજતો પૂરી થઈ, અને
કરબલાની જિયારત મને નર્સીબ થઈ.
(દ.જમાનાં મહદી અ.સ.,પે.૨૫૭)

૧૮. શું તમારા ઈમામ તમારી હાજતથો વાકેણ નથો ?

સરયદ મૌહમ્મદ સરયદ
અબ્બાસ (કૃબલાનાં મહાન મુજફ્તહેદ
આગા સરયદ ઈસમાઈલ સદરનાં
સમયમાં) જે જબલે આમીલનાં
રહેવાસી હતા, તે બચાન કરે છે કે હું
નજ્ફુમાં રહેતો હતો અને હ. અમીડુલ
મુઅમેનીન અ.નાં હરમે મુતહિરનાં
સહનની ચારે તરફનાં
ઓરડાઓમાંથો ઉપરનાં ભાગનાં એક
ઓરડામાં રહેતો હતો. મારી હાલત

ઘણી તંગી હતી. ઘણે ભાગે મુઠીબર ખજુર અને પાણી થકી જુંદગી પસાર કરતો હતો, રોજ માટે ઘણી દુઆ કરતો હતો, છતાં કોઈ પાસે માંગતો ન હતો. છેવટે ઈમામે ઝમાના અ.ને અરીઝા લખવાનું શક્ક કર્યુ દરરાજ સવારનાં પહોરમાં નજ્ફનો દરવાજે ખુલવા ટાણે બાહેર જઈ અરીઝો નદીમાં નાખતો હતો. એવી રીતે ૩૯ દિવસો પસાર થયા. તે દિવસે અરીઝો દરીયામાં નાખી પાછા ફરતા, મને જણાયુ કે કોઈ માણસ પાછળ આવે છેતેની તરફ નજર કરી જોયું અઓ અરબ જબલ અમીલના રહવાસો જેવા હતા. તેમણે

સલામ કરી મારી સાથ ચાલ્યા.
સલામનો જવાબ આપી હું ચુપ ચાપ
આગળ વદ્યો. તેમણે કણ્ણુ સરયદ
મુહમ્મદ તમે ૩૯ દિવસ થો દરરોજ
સવારનાં પછોરમાં દરવાજે ખુલવા
સમયે બહાર નિકળી દરિયામાં અરીકા
નાખતા રહ્યા. શું હાજત છે ? શું તમે
એમ ધારો છો કે તમારા ઈમામ તમારી
હાજતથી વાકેઝ નથો ? હું વિચારમાં
પડ્યો કે કોઈને ખબર નથો છતાં આએ
અજણ માણસને ખબર પડી, કોણ હશે
? તુર્ણત મને ખ્યાલ આત્યો કે મારા
ઈમામ હશે. મે કિતાબોમાં જેયુ હતુ કે
ઈમામ જમાના અ.ની પવિત્ર હથળી

બહુજ સુવાળી નરમ હોય છે. તેથો
ખાત્રી કરવા માટે મુસાફેણો કરવા મારા
હાથો લંબાત્યા. તેમણે મારા હાથો
પોતાનાં હાથમાં ભેગવી મુસાફેણો કર્યો.
તેમણી હથળી બેછદ નરમ અને
સુવાળી મને જણાઈ. તેથો ખાત્રી
ઉપજતાં હું જર હાથોનો બોસો લેવાને
જુક્યો. એટલી વારમાં મારા ઈમામ
અદ્રશ્ય થયા, અને હું એકલો રહી
ગયો. મારા અરીજા પછોચ્યા અને
ઈમામ અ.ની જિયારત નર્સીબ થઈ,
તેથો મને બેછદ ખુશી થઈ. તે પછી ટુંડ
સમયમાં મારી હાલત સુધરી ગઈ.
(ધ.જમાના ઈ.મહદી અ.સ., પે.રપણ)

૧૯. એહલે સુન્નત બિરાદરની કિતાબમાં ઈ.મહદી અ.ની મુલાકાતનાં પ્રસંગો.

કિતાબ ચનાબીઓ મવદ્દું જે
તુકી ઈસતબુલનાં શોખુલ ઈરલામ શોખ
સુલેમાન કુણ્ણાજીની લખેલી છે. તેમાં
ઉમદા ખુલાસો લખવામાં આવેલ છે.
મજુકુર કીતાબના ભાગ ૮૩ માં ફક્ત
ઇમામે ઝમાનાં ઈ.મહદી અ.ની મુલાકાત
કરનારા લોકોનું વર્ણિત કષ્ટ છે તેનો ટુંક
સાર લખીએ છીએ.

- (૧) અલી અદેલા બોન સાલેણ કહે છે કે મકામાં હજુ રે અસવદ આગળ ઈમામ હ.મહદી અ.ને જોયા, તે વખતે લોકો એક બીજા ઉપર ટુટી પડતા હતા અને આગળ વધતા હતા, ત્યારે ફરમાવ્યુ આવી વર્તુણુક માટે ખુદાનો હુકમ નથો.
- (૨) મહમદ પણે શાઝાન કાબુલી છજત મહદી અ.ની ઝીચારત કરી છજતે તેને તેનાં અસલ નામથો જે માત્ર તેનાં કુટુંબીઓ વાકેન હતા તે

નામથો તેને પુડાર્યા અને તેણે જે સવાલ પુછ્યા તેનો જવાબ આપ્યા.

(૩) મહમદ બીન ઉસ્માન ઉમરીએ ખાનાએ ડાબામાં હજરત મહદી અ.ને જોયા, હાથ ઉચા કરી દુઆ કરતા હતા, હે ખુદા! મારા બારામાં જે તારો વાયદો છે તે પુરો કરી આપ.

(૪) જરીફ અબુનસર કહે કે એક વખત ઈમામે જમાનાની ઝીયારત નસીબ થઈ હજરતે ફરમાવ્યું હું ખતમે અવસીયા (પચગમબર અ.સ.ના છેષ્ટી વર્ષી) છું અને મારા થડી જમીનનાં લોકો (ઇન્સાનો) ઉપરથી બલા દુર થશે.

રશીદ હમદાની કહે છે કે એક
વેળા હજ કરી પાછા ફરતા રહ્સ્તો બુલી
ગયો તેથો હું એકલો જંગાલમાં રહ્યો.
થોડુક આત્યો તો એક લીલાછમ
મેદાનમાં પહોંચ્યો ત્યાની જમીન ઘણી
ખુશબુદ્ધાર હતી. મેં ત્યા એક સુશોભીત
ખયમો જેયો તેણી બહાર જે નોકરો
ઉભા હતા. મને જેઇ તેઓમાનો એક
ખયમાની અંદર ગયો. થાડી વારમાં
બહાર આત્યો અને મને ખયમામાં
જવાનું કણ્ણું હું અંદર દાખલ થયો મે
જેયુ કે એક નુરાની ચેહરાના રોબદાર
જવાન ખુરશી પર બેઠા છે, અને

તેમના માથા તરફ એક લાંબી તલવાર અધર લટકતી હતી. મે સલામ કરી તેમણે જવાબ આપી ફરમાવ્યુ હું એજ ડાયેમ અ.સ. છ. જે આખર ઝમાનામાં આએ તલવાર સાથ જહેર થઈશા, અને જમીન ઉપર જુડી પડયા ફરમાવ્યુ ખુદા સિાવય કોઈ મખલુકનો સિજદો નથી થઈ શકે, માથાઓચુ કરો. તમારું નામ રાશીદ અને હમદાનનાં રહેવાસી છો. તમે શું ચાહો છો ? વતને પછોચતું છે? મૈ અરજ કરી હાં મારા મવલા હું મારા વતને પછોચવા માટે આતુર છુ હજરતે એક થલી મને આપી અને

પોતાના નોકરને ફરમાવ્યુ આ
માણસને વતને પહોંચાડો અને બજી
બહાર નિકળી થોડુ ચાલ્યા
થોડીવારમાં મને ડખ્યુ જુઓ આ તમારો
મુલક અસદ આબાદ દેખાય છે હવે તમે
ચાલ્યા જવ રશીદ કહે છે એટલી
વારમાં મે જેયુ તો મારો સાથો અદ્ભુત
થયો. અને હું મારા ધરે પહોંચ્યો.
હજરતે આપેલી થલીમાં પચાસ
સોનાનાં સીકડા હતા. જ્યા જુધી તે
સિકડા હતા અમે સદા ખુશાહાલ રહ્યા.
ઉપલી સધળી હકીકતો ફક્ત એકજ
કિતાબ ચનાબીઓલ મવદેહમાં લેખકે

લખી છે તે સ્વિવાય ધણી બીજુ હકીકતો
છે જે લભાણની બીજથો લખી શક્યા
નથો એ સ્વિવાય એહલે સુશીત
જમાઅતની બીજુ ધણી કિતાબોમાં
ઇમામની ખીદમતમાં પછોચી ઝીયારત
કરનારનાં નામો અને હકીકત લખવામાં
આવી છે. જ્યારે શીઆ મજહબની
કિતાબોમાં એવા અસંખ્ય બનાવોનું
વણન કરવામાં આવ્યુ છ. (ઇ.જમાના
ઇ.મહદી અ., પે.૨૭૭ થી ૨૭૯)

૨૦. ઈમામે અમાના હ. મહદી અ.સ.નું હજરે અસવદને તેની જગતાએ રાખવું.

અબુલ કાસીમ જાફર ઈજને
મોહમ્મદ ડવલીયણ (શીયાના મહાન
આલીમ) પોતાની કિતાબમાં લખ્યુ છે
કે સન ૩૦૭ હિજરીમાં જયારે
કરામતાની ફોળે ખાનએ કાબા ઉપર
હુમલો લાવી, હજરે અસવદ લઈ ગયા
હતા. તે પછી પાછા લાવ્યા. તે વખતે
હજ માટે હું રવાના થયો અને બગાડાદ
પહોંચ્યો, મારો ઈરાદો હતો કે હજરે

અસ્વદ જે તેનાં ઠેકાણો રાખશે તે
ઓક્કસ ઈમામે ઝમાના છે. તેથો તેમની
જિયારત કરવાનાં ઈરાદાથી હજ માટ
જવાનું નકડી કર્યું હતું, પરંતુ બગદાદમાં
હું સખત જીમાર પડયો. તેથો એક
માણસ ઈજને હાશમને હજ માટે જવાનો
ખર્ચ અને કાગળ આપી રવાના કર્યો. મે
સખત ભલામણ કરી ગમે તે ભોગે ખર્ચ
કરી હજે અસ્વદ તેના ઠેકાણો
રાખનારનું જોવું અને મારો કાગળ
તેમને પહોંચાડવું

ઇજની હાશમ કહે છે કે હું મકડા
શરીર પહોંચ્યો. ખાઈમોને સારી રક્મ

આપી, જેથો મને હજ્રે અસ્વદની જગ્યા આગળ ઉભા રહેવાની સગવડ કરી આપી. હુમમાં મોટી મેદની હતી. મે જેયુ ધણા સરદારો આલીમો આત્યા હજ્રે અસ્વદ તેની જગ્યાએ રાખતા હતા. પણ તે ગોઠવી ન શક્યા. એટલી વારમાં મેદની ચીરતા એક નુરાની પ્રકાશીત ચેહરાના રોબદાર જવાન આત્યા. અને પોતાના પવિત્ર હાથ તે પથ્થર તેની જગ્યાએ રાખ્યો. જે પથ્થર બરાબર રિથર ગોઠવાઈ જતા મેદનીના સધળા લોકોએ ખુશાહાલીનાં અને તકબીરનાં

આવાજને શોર મચાત્યો તે જવાન
પદ્ધતિ ગોઠવી મેદની ચીરતા પાછા
ક્ષય્યો. હું તેમની પાછળ ચાલ્યો દીવાનાં
માફક લોડોને ધડા મારતો હતાવતો
તેમની પાછળ દોડ મુકી રવાના થયો.
તે જુવાન આરતે ચાલતા હતા. છતા હું
તેમની પાસે પહોંચ્યો નહીં. તેથો
દોડતો તેમની પાછળ ચાલ્યો શહેરથી
બહાર જંગલ તરફ પહોંચ્યો જ્યાં
એકાંત હતી. તે બુઝુર્ગવાર થોળ્યા. મને
કહ્યું. કાગળ આપો તમે કાગળ
લખનારને કહો કે આઓ બીમારીથી
શક્તા પામશે અને બીજા ત્રીશા વર્ષ

અંદળી વિતાવશે. આ સાંભળી મને
ખુશાહાલીનું રડવુંઆવ્યુ. એટલી
વારમાં બુર્કગવાર મારી નજરથી
ગાઅબ થયા.

ઇજને હશામ પાણ ફરી,
જનાબ ઇજને ડવલિયછને ઈમામનો
જવાબ કહી સંભળાત્યો અને ઈમામનાં
ફરમાત્યા મુજબ ત્રીસ વર્ષ સુધી તે
આલીમ જીવતા રહ્યા. (ઇ.જમાન
ઇ.મહદી અ., પે.૨૭૦)

૨૧. મસજુદે કુશામાં નજ્ફનાં પિઘાથ્યાઓને હ.મહદી અ. ની મિયારતની પ્રાપ્તિ

નજ્ફમાં આલીમ શોખ અબ્ડુલ
હાદી બચાન કરે છે કે, નજ્ફમાં એક
મોઅમ્રીન હાજ અલી કાવ હેશા

બુધવારની રાતનાં મરજીએ સહલાણી કીયા રત માટે જતા હતા. એક વખત મે પુછ્યુ કે તમને કોઈ વખતે ઈમામે ઝમાન અ.ની મુલાકાત નસીબ થઈ તેમણે કણ્ણ કેટલાડ વર્ષો અગાવ મારી જવાનીમાં જ્યારે હું તાલીબે ઈલ્મ હતો, તે સમયમાં કેટલાડ મુઅમ્મિન તુલબા સાથ, અમે દર બુધવારે રાત્રીનાં મરજીએ સહલામાં અને તે પછી મરજીએ કુણ્ણામાં રાત પસાર કરતા હતા અમે બધા અગીયાર (૧૧) માણસો હતા. અને દર બુધવાર રાતનાં અમારામાંથી એક ખાદ્યાખોરાડી અને ચા, તંબાકુનો

સામાન લાવતો હતો. એક વખત
અમારી એક સાથો જે દુકાનદાર હતો
તેનો વારો હતો તેણે સધળી જરૂરીયાત
ખાધા ખોરાકીનું સામાન તૈયાર કરી
પોતાની દુકાને રાખ્યો હતો. જે સાંજના
મર્જુદ તરફ રવાના થતી વેળા સાથ
લાવતા બુલી ગયો અમે બધા મર્જુદે
સહલા થઈ મગારીબ પછી મર્જુદે કુદ્દા
આવ્યા. ડિયારત અને આઅમાલથી
પરવારી મર્જુદનાં એક ઓરડામાં
રહેવા ગયા. અને ખોરાકી હાજર કરવા
કણ્ણુ, બધા ચુપ રહ્યા જેનો વારો હતો તે
પણ શરમથી માથ જુકાવી ચુપ રહ્યો.

તેને પુછવામાં આવતા જણાત્યુ કે બધી
વસ્તુઓ તૈયાર કરી દુકાનમાં લાવીને
રાખ્યુ, જે સાથ સધળા ચુપ રહ્યા અને
આખોરાત ઠંડીમાં ક્સક્સતાં, ભુખ્યા
રહેવાની તૈયારી કરી શાંત જેઠા એટલી
વારમાં કોઈએ અમારા ઓરડાનાં
દરવાજની સાંકળ ખખડાવાનો
આવાજ થયો. આમારામાંથી એક
માણસે જેનો વધુ ભુખ લાગવાથી કરડો
થયો હતો તેણે કષ્ટુ આવી ક્સક્તી
ઠંડીમાં મધરાતનાં સમયે કોણ આત્યો
હશે ? તેથો પોતે દરવાજે ખોલવા
ગયો. દરવાજે ખોલતા એક પ્રકાશીત

અહેરાના રોબરાર બુર્જવાર ને જેયા.
તેમણે સલામ કરી સલામનો આવાજ
સાંભળી તેને ઘણી શાંતી વળી.
સલામનો જવાબ આપીને શું હુકમ છે
તેમણે કહ્યુ આજે રાતનાં માટે તમને
મહેમાન જેવે છ ? તેણે કહ્યુ ખુશીથો
પધારો. તે બુર્જવાર અંદર આવી
અમારી વર્ષે બેઠા તેમની હાજરીથો
અમારા દિલમાં ઘણી ખુશી ઉપજ.
તેમણે મિઠાશ અને નરમાશથો
અમારી સાથ ગુજ્ફતગુ કરી અને હંદીસો
બયાન કરતા હતા. ફરમાવતા હતા
મારા દાદા હ.રસુલે ખુદા સ.મે

જરમાયુ વી. થોડીવાર પણી તેમણે કછુ
કે તમોએ ચા પીધી નથો, માટે મારી
સાથની આ થલીમાથો ચાના માટે
દરેક જરૂરી વસ્તુ કાઢી ચા બનાવી
પીઓ, અમો સધળા ખુશ થયા કે
આવી ઠંડીમાં ખોરાકી નહી મળાશકે તો
ગરમ ચા પીવાથો રાહત મળશે. એક
માણસ ઉઠી થલીમાંથો ચા ખાંડ અને
ચા પડાવવા માટ કોલસા કાઢી ચા
તૈયાર કરી. તે દરમ્યાન અમારા
મહેમાન ઘણી ઉમદા હંદીસો
સંભાળાવતા રહ્યા ચા થો પરવારી
તેનો સામાન થલીમાં મુડી, ઝરી

ગુજરાતગુમાં રહ્યા થોડીવાર પણી
જરમાટ્યુ તમોને બુખ લાગી હશો, અને
આજ રાતનાં તમો હજી સુધી જમ્યા
નહીં હશો માટે ઉઠો અને થલીમાંથો
ખોરાકી કાઢી જમી જ્યો. અમે સધળા
બેછદ ખુશ થઈ ખુદાનો શુદ્ધ કરવા
લાગ્યા. એક માણસ થતી આગળ
આવી તેમાથો ખોરાકીથો ભરપુર અકે
ઠામ કાઢ્યુ. જેનાં ઉપર ટાંકણું હતુ.
ખોલતા તેમા ઉમદા પડાવેલા ચાવલ
અને તેના ઉપર ગોશત રાખેલુ જોયુ,
જેમાંથો ધુમાડો નીકળતો હતો જણે કે
હમણાજ પડાવેલ હોય, અમો બધા પેટ

ભરીને જમ્યા. તેમાંથી વદ્યુ હતું. તેથી તે બુજુર્ગવારે ફરમાવ્યુ મરણનાં ખાદીમને આપી આવો.

મોડી રાત પસાર થવાથી તે બુજુર્ગવારે ફરમાવ્યુ, તમે બધા આરામ કરી ચુંઝ જાઓ, અમે ચુંઝ ગયા. સવારના પહોરમાં નમાજ માટે ઉઠ્યા. નમાજ પડી નજ્ફ તરફ પાછા ફરવાનાં વિચારમાં હતા એટલી વારમાં અમોને અમારા રાતનાં મેઝબાન ચાદ આવ્યા મરણમાં અને દરેક ઠેકાણે તેમની શોધ કરી, પણ જેવામાં આવ્યા નહિ. મરણનાં ખાદીમને તેમના વિશે પુછ્યુ

તેણે કષ્યુ ગઈ રાતનાં કોઇને મે જેયા
નથો. તેમજ મરણુદનો દરવાજે બંધ છે
જેથો કોઈ બહાર ગયો નથો. અમે
સધળા અચરજ પામ્યા. અમારી શુદ્ધિ
ઠેકાણે આવી અને એકજ નાની થલીમાં
પ્રથમ ચાનો સામાન નિકળ્યો. જે
વખતે ખોરાકીની નિશાની ન હતી,
પણી બીજી વેળા ખોરાકીથો ભરપુર
વાસણ તે ઉપર ટાકણ સાથ એજ
થલીમાં નીકળી. જે વખતે તેમા ચાનો
સામાન ન હતો, વળી એવી કસ્કડતી
ઠંડીમાં તે બુરુર્ગવારનાં પધાર્યા પણી
મુદત પસાર થયા છતા તે ખોરાકી

તરતજમાં જ ચુલામાંથો ડાઢી લીધેલ
હોય તેવી રીતે ગરમાં ગરમ હતી. વળી
તે એક થલીમાંની થોડીખોરાકી થકી
અમે સધળા અગીયાર માણસો પેટ
ભરીને જમ્પા. છતાં તેમાં વધારો રહ્યો
એ સધળી બાબતો અચરજ પમાડનાર
બલ્કે મોઅણ્ણા હતા. તદ્દિપરાંત તે
બુજુર્ગવાર વાર્ંવાર હંદીસ બચાન
કરતી વેળા ફરમાવતા હતા કે મારા દાદા
એ ફરમાત્યુ છે અને હવે આપણી
નજરથો અદ્ભુત થાય. જેથો અમો
સધળોને ખાત્રો થઈ ગઈ રાતનાં
અમારા ઈમામે ઝમાન હ. હુજુરત અ.

અમારી સાથ હતા અને તે વખતે અમે
ગજુલતનાં કારણે તેમને ઓળખી નહિં
શક્યા.

૨૨. હિંદુમાં મકામે ઈમામે અમાન અ.સ. ની હિકાયત

આકા હુજુતુલ ઈસ્લામ સૈયદ
અલી અકબર ખુદ મશાહદનાં આલીમ
ભયાન કરે છે કે જ્યારે હુ ઈરાકની
ઝીયારત માટે ગયો. નજ્ફ થઈ હિંદ્બા
પણોચ્ચો ત્યાં મને એક મકાન ઉપર
કુબ્બો જોવામાં આત્યો તેનાં દરવાજા
ઉપર “મકામે સાહેબુઝાર્માન” લખેલું
હતું અને તેની ઝીયારત માટે ઘણા
માણસો જતાં હતા. મેં ત્યાનાં લોડોને તે
મકાનની હકીકત પછી તેઓએ કષ્યુ ક
આ મકાન એક આલીમ આકા શેખ
અલી હિંદીવીનું હતું. જે ઘણા
પરહેઝગાર હતાં અને હંમેશા ઈમામે

જમાના અ.ને યાદ કરતા હતા. અને
કહેતા હતા શા માટે જાહેર થતા નથો.
દુન્યામાં ઘણા મોઅમીનો છે તેમજ
હિસ્પામાં એક હજારથી વધુ ઓલમાં
પરહેઝગારો છે હંડીસમાં ૩૧૩ ની
સંખ્યા છે. એવી રીતે હર વખતે બોલતા
હતા. એક વેળા હીસ્પાથી બહાર બગીચા
તરફ એજ ખ્યાલમાં એકલા બબડતાં
જતા હતા. એટલી વારમાં તેમણે જોયુ કે
એક અરબ તેમણી નજીદીક આવી,
સલામ કરીને ફરમાવ્યું, જનાબે શેખ
તમે ગુરુસામાં એકલા એકલા શું
બોલતા હતા. મે કણું હું અજ વિચારમાં

છુ કે હવે દુનિયામાં ગુનાણ ઝુલ્મ બેદીની
ધણી વધી ગઈ, તતાં ઈમામ શા માટે
જાહેર થતાં નથો. ઈમામ ને ખાસ ૩૧૩
ખરા અસહાબોની ૪૩૨ છે.
ક્રક્તહિષ્ઠામાં એવા એક હજારથી વધુ
આલીમો પરહેઙગારો છે. તેમણે
કરમાટ્યુ અય શૈખ હું તમારો ઈમામ છું
તમે ધારો છો તે મુજબ નથો. હિષ્ઠામાં
ક્રક્ત તમે અને એક કસાઈનો ધંધો
કરનાર મારા ખરા અસહાબ માટે
લાયક છે. બીજે કોઈ નથો તમોને હું
તેની ખાત્રી કરાવી આપીશ. તમે
હિષ્ઠાનાં મુખ્ય પરહેઙગાર

ઓલમામાંથો ચાલીસ ની ચુંટણી કરો,
અને તેઓને કહો કે જુમેરાતનાં ઈમામ
મારા ધરમા પદારશે તમો સધળા
નમાજે ઈશા પછી હાજર આઓ, અને
તમે બે બકરાં લાવી ધરનાં કોઈ ઉપર
છુપાવીને રાખો અને તે કસાઈને કહો કે
પોતાની સાથ બકરા ઝબણ કરવાની
ઇચ્છી લાવે. તે માણસોને તમારા ધરનાં
સહનામાં બેસાડશો. હું તે વખતે
આવીશ. શેખ અલી કહે છે હું સાભળી
બેછદ ખુશ થયો નજર ઉપાડી જોયુ તો
કોઈ જોવામાં નહિ આવ્યા.

પ્રથમ હું કસાઈને મળ્યો, તેને
વાત કરી અને જે બકરાં ઘરનાં કોઠા
ઉપર લાવી રાખ્યા હિંદ્વાનાં નેક
પરહેઝગાર ચાલીસ ઓલમાંની ચુંટણી
કરી, તેઓને ખબર કરી મારા ઘરે
જુમેરાતનાં હાજર થવાનું કહ્યુ તેઓ
સધળા બેછે ખુશ. થયા જુમેરાતનાં
ઇશા પછી મારા ઘરનાં સહનમાં એકઠા
થયા. તરફીન સલવાતનાં ઝીકમાં
રહ્યા થોડીવારમાં અજબ પ્રકારની
ખુશબુ ફેલાઈ ગઈ અને એક પ્રકાશીત
નુર દરવાજમાંથી ઘરમાં દાખલ થયુ.
ધીરે ધીરે વધી સહનમાં હાજર થયેલા

વર્ષે પસાર થઈ કોઈ ઉપર જવાની
સીડી ઉપરથો તે જુર ઉપર ગયુ
સધળાઓની તકબીર, સલવાતના
બુલંદ અવાજથો મારુ મકાન ગાળ
ઉઠયુ, છતા અમોએ ફક્ત જુર જોયુ હતુ.
કોઈ માણસનો આકાર જોવામાં નહિ
આવ્યો. થોડીવાર પછી ઉપર થો
આવાજ આવ્યો શેખ અલી કસાઈ ને
ઉપર મોકલો કસાઈ ઉપર ગયો ઈમામ
અ.મે તેને એક બક્ક કાપવાનું કણ્ણ.
ઈમામનાં મોઅઝીજાથો બકરાએ
અવાજ ન કર્યો. તે કપાએલા બકરાનું
લોહી કોઠાનાં નેવા માંથો સહનમાં

પસાર થયુ. હાજર રહેલા સધળા
લોહી જેઇને કરી ગયા. તેઓને ખાત્રી
થઈ કે ઈમામ અ.સ.મે કસાઈ ને ઝબણ
કરી નાખ્યો. તે પછી અવાજ આવ્યો,
શેખ અલી હવે તમે ઉપર આવો. શેખ
અલી ઉપર ગયા ઈમામ અ.મે કસાઈ ને
બીજે બકરો ઝબણ કરવાનું કહ્યુ. તેનું
લોહી સહનમાં વેછતું હતુ કે બધા ધૂજવા
લાગ્યા. તેઓને ખાત્રી થઈ કે આપણા
શેખ અલી ઝબણ થઈ ગયા. હવે
અમારો વારો આવશે અમે બધા કપાઈ
મરીશું તેથો તેઓ પોતાની જન

બચાવવા માટે બધા નાચી ગયા. એકેય બાકી નહીં રહ્યો.

ઈમામ અ. મે શોખ અલો ને ફરમાવ્યું હવે નીચે જાઓ અને ઓલમાને ઉપર મારી પાસે હાજર કરો, પણ જણ્ણું છુ કે કોઇ નહિં હશે. બધા જીડના કારણે ભાગી ગયા. શોખ અલી નીચે આવ્યા તો કોઇ બાકી ન હતું સહન ખાલી હતું. પાછા ઉપર ગયા ઈમામ અ.મે ફરમાવ્યું કે હવે તમોને ખાત્રી થઈ કે તેઓ પોતાનાં ઈમામ પ્રત્યે કેટલું ચકીન રાખતા હતા. પોતાની જન બચાવવા માટે નાચી ગયા. મારી

મુલાકાત માટે નહી થોભી શક્યા, હવે
પછી તમે મારા બારામાં બોલવાનું મૂકી
આપો.

આ તમારા હિંદુ ગામમા
તમારા કહેવા મુજબ એક હજર મારા
ખરા મુખલીસીન હતા. તેમાંથો
(તમોએ ચાલીસ ચંટીને લાવ્યા)
તમારા જે સ્વિવાય બધા ભાગી ગયા,
એવીજ રીતે બીજ મુલદો માટે તમે
સમજ લ્યો એટલું ફરમાવી અમારી
નજરોથો ગાયબ થયા. (ઇ.જમાના
ઇ.મહદી અ., પે.૨૮૪ થી ૨૮૮)

૨૩. ગયબતનાં સમયમાં આપણી જવાબદારીઓ

ગયબતે ઈ.જમાના અ.સ.નાં
આ દૌરમાં આપણી (શીયાઓની)
ખાસ જવાબદારીઓ છે.

(૧) ઈમામે ઝમાના અ.સ.ની
ખાસીયતો, ખુબીઓ જણવી, ઝુહુરની
“ચોક્કસ” નિશાનીઓ જણવી. (૨)
ઈમામે ઝમાના અ.સ.ને શ્રેષ્ઠ લકબથો
બોલાવવા. (૩) હ.મહદી અ.સ. ને
આહવા, તેમની સાથ મહોબત કરવી.
(૪) લોકોના દિલમાં ઈમામે ઝમાનાની
મહોબત ઉભી કરવી. (૫) ઝુહુ માટે

ઇન્ટોઝાર કરવો. (૬) ઈ.મહદી અ.ની
મુલાકાતની ડાડી ઇચ્છા રાખવી. (૭)
ઈ.મહદી અ.સ.નાં ફજાએલ અને
મનાડેબનું વર્ણન કરવું એવી
મજલીસમાં શરીક થવુ. (૮) ઈમામ
અ.સ.ની જુદાઈમાં મોઅમીને
ગમીગીન રહેવું. (૯) ઈમામ અ.સ.ના
ફજાએલ બચાન થતા હોય એવી
મજલીસનું આયોજન કરવું. (૧૦)
ઈમામ અ.ની પ્રશંસામાં અશાઆર
રચવા અને પડવા. (૧૧) ઈમામ અ.નું
નામ અથવા લકબ બોલાય ત્યારે માન
પૂર્વક ઉભા થવુ. (૧૨) ઈમામ

અ.સ.ની જુદાઈ મા રડવું બીજાને
રડાવવા, અને રડવા જેવો ચહેરો
બનાવવો. (૧૩) અષ્ટાંગ ઈમામ અ.ની
સાચી માઅરેકૃત આપે તેવી દુઆ
કરીએ. (૧૪) ઈમામે ઝમાના અ.સ.
માટે દુઆ કરીએ (૧૫) ઈમાનની
સલામતી માટે દુઆએ ગરીદ પડીએ.
(૧૬) ઈમામે ઝમાના (અ.સ.) વતી
સદકો આપીએ. (૧૭) ઈમામ મહદી
અ.સ. ની સલામતી માટે સદકો
આપીએ. (૧૮) ઈમામ અ.સ. વતી
૪૪ કર્વી. અથવા તેમણી નીચાબતમાં
કોઇને ૪૪ કરવા મોકલવા. (૧૯)

ઇમામ અ.સ.વતી અઈમા અ.સ.ની જીયારત કરવા જવું. નિયાબતમાં જીજને મોકલવા. (૨૦) ઇમામ અ.સ.ની ખિદમત કરવા માટે કોશીધ કરવી, ઇમામ અ.સ.ને મદદ કરવી. (૨૧) દુઆએ અછદ થકી બચાવતને તાજી કરવી. (૨૨) મોઅમીનને ખુશ કરવા. (૨૩) ઈ.ક્રમાના અ.સ.નાં શુભેચ્છક હોવું. (૨૪) ઇમામ અ.સ.ની જીયારત પડવી. (૨૫) નેક મોઅમીનોને મળવું, તેની સાથ સલામ દુਆ કરવી. (૨૬) ઇમામ અ.સ.ઉપર સલવાત અને સલામો

પડવી. (૨૭) ઈમામ અ.સ.ન
નમાજનાં સવાબનો તોહફો આપવો.
(૨૮) ઈ.જમાના અ. માટે ખાસ
નમાજનો તોહફો આપવો. (૨૯)
કુર્ઝાનની તીલાવત કરી, ઈમામ અ.સ.
ને હંદીયો કરવો (૩૦) ઈમામે જમાના
થડી તવર્સ્સુલ અને શાફ્યાઅતની
આણુણ કરવી. (૩૧) ઈમામ
અ.સ.પાસે માંગણી કરવી, અને
દુઅાઓમાં આપને સંબોધન કરવું.
(૩૨) ઈમામ અ.સ. તરફ લોકોને
આમંત્રણ આપવું. (૩૩) ઈમામ અ.સ.
પ્રત્યેનાં છકડો અને ફરજોની કાળજી

લેવી. (૩૪) નમ્ર અને ડોમળ દૃદ્યે
ઈમામ અ.સ.ને ચાદ કરવા (૩૫)
આલીમે પોતાનાં ઈલમને પુરેપુરો રીતે
જહેર કરવું. (૩૬) બુરુઝ કરનારથી
તકદ્યા કરવા અને જીજ મજહબનાં
લોડોથી રહણ્ય જગતી રાખવું. (૩૭)
ઈમામ અ.સ. ની ખાતર તકલીફો
ઉઠાવવી, સબ્ર કરવો. (૩૮) ઈમામ
અ.સ.ની જુદાઈ ઉપર સબ્ર માટે દુઆ
કરવી. (૩૯) ગયબત દરમ્યાન એક
જીજને સબ્રની તાકીદ કરવી. (૪૦)
એવી બેઠકોમાં હાજરી ન આપવી જ્યાં
ઈમામ અ.સ. ની બેઅદબી થતી હાય.

(૪૧) શોછરત (નામના) થી દુર રહેવું
(૪૨) પોતાનાં (આપણા) અખલાકને
સુધારીએ, પરહેઝગાર અને નેક
અખલાક બનાવીએ (૪૩) ગુનાહોળી
તૌબા હદ્ય પૂર્વક કરવી અને હક્કો
અદા કરવા. (૪૪) ઈમામ અ.સ. ને
ચાદ કરવા અને તેમણી નસીહતો ઉપર
અમલ કરવો. (૪૫) ઈમામ જમાના
અ.ની ચાદ દિલમાંથી નીકળી ન જય તે
માટે અષ્ટાહથો દુઆ કરવી. (૪૬)
ઈ.જમાના અ.સ.ની ઈરણાઓ ઉપર
અગ્રતા (પસંદગી) આપવી. (૪૭)
જુહુરના સમયને નકળો ન કરવો.

(૪૮) સલામતી અને ઈમાન સાથ
ઈમામ અ.સ.નાં દિદારની દુઆ કરવી.
(૪૯) અખલાક અને અમલમાં ઈમામ
અ.સ.ને અનુસરવું. (૫૦) અષ્ટાંગી
યાદ સિવાય આપણી જીબને ડાબુમાં
રાખવી. (૫૧) ઈમામ હુસ્તયન અ.સ.
ઉપર રૂદન કરવું. (૫૨) ઈમામ હુસ્તયન
અ.સ.નાં કબ્રની જીયારત કરવી.
(૫૩) બની ઉમરયા ઉપર બેશુમાર
લાઅનતો કરવી (તકર્યાનાં પ્રસંગે
ખાનગીમાં બેશુમાર લાઅનતો કરવી)
(૫૪) બિરાદરે મોઅમીનનાં હક્કો
અદા કરવા. (૫૫) ઈમામ અ.સ.નાં

જુહુનો ઈન્ટેજાર કરવો અને તેનાં માટે
તૈયારી કરવી. (મિક્યાલુલ મદારીમ
સારાંશ)

વધુ વિગત માટે મિક્યાલુલ મદારીમ નો
સારાંશ- મિર્જા મો. તકી મર્વી
ઇરફાની (અ.ર.) ડિતાબ વાંચવા
ગુજરીશ.

સંદર્ભ પુરતકો :-

- (૧) મુલાકાતે ઈમામ અ.સ.**
- (૨) ઈરજાને ઈમામત (ઈન્ડી)**
- (૩) બેહાડલ અનવાર**
- (૪) નજમુર્સસાડિબ**
- (૫) મીકયાલુલ મકારીમ (સારાંશ)**
- (૬) ઈમામ ગાએબ અ.સ.**
- (૭) ઈ.જમાન હ. મહદી અ.સ.**

:::::::હંડીસ:::::::

નમાજ ખુદાની રહેમત ઉત્તરવાનું કારણ
છે. - .હક્કરત રસૂલે ખુદા સ.આ.વ.

સખાવત આવનારી આફ્ટોને નિવારે
છે. - .ઈ.અલી અ.સ.

તંદુરસ્તી ચાલી જય તે પહેલા નેક કાચો
કરવામાં ઝડપ કરો. - .ઈ.હુસૈન અ.સ.

ભુખ્યા રહેવુ સારી દવા છે. - .ઇ.અલી
અ.સ.

વધારે ખાવુ અને વધારે ચુપુ નજ્દસને
વિકૃત કરે છે. - .ઇ.અલી અ.સ.

જિંદગીમાં દાખલ થવા ઈરણનારે
પોતાના માતા-પીતાને રાજુ રાખવા
પડશો. હજરત રસુલે ખુદા સ.અ.વ.

શ્રેષ્ઠ અદબ એ છે કે જે તમને હરામ
કામથી અટકાવે. - .ઇ.અલી અ.સ.

બેશક નોકી રીડકમાં વધારો કરે છે. -
.ઇ.સાંક્રાન્તિક અ.સ.

ઇમાનનાં બે ભાગ છે સબુ અને શુક. -
.ઇજરત રક્ષણે ખુદા સ.અ.વ.

ઇંસાન ઉપર મુસૌબતો તેણી જીબના
કારણે આવે છે.- ઇ.અલી અ.સ.

અલી અ.સ. મોઅમીનોના અમીર છે.
ઇજરત રક્ષણે ખુદા સ.અ.વ.

ઇસ્તીગજાર કરવાથી રીડકમાં વધારો
થાય છે. - .ઇ.અલી અ.સ.

અલી અ.સ. મારા ઈભેનું પ્રવેશદાર
છે. હજુત રસુલે ખુદા સ.અ.વ.

જે આખેરત માટે હીર્સ રાખે તે માલિક
હાય છે. - .ઇ.અલી અ.સ.

ખુદાના ખૌફથી રડવું રહેમતે ઈલાહીની
આવી છે. - .ઇ.અલી અ.સ.

પરનીનો જેહાએ પતિની ત૊મ ખીદમત
કરવી તે છે. હજરત રસુલે ખુદા
સ.અ.વ.

તૌબા દિલોને પાડ અને ગુનાહોને ધોઈ
નાખે છે.-.ઇ.અલી અ.સ.

અમલ વગર આખેરતની આશા ન
રાખો. ઇ.અલી અ.સ.

કંજુસનો કોઈ મિત્ર હોતો નથો. ઇ.અલી
અ.સ.

પાડોશી સગપણ છે અને જદવત્તાવ
ઇબાદત છે. ઈ.હુસૈન અ.સ.

મુસીબતો ખુદાની બેટ છે. ઈ.ભાઈક
અ.સ.

સાચુ બોલનાર વેપારી કયામતનાં
દિવસે અર્શના છાયાનીચે હશે. છજીત
રસુલે ખુદા સ.અ.વ.

ગુનાહોને છોડી દેવા તૌબા કરવા કરતા
વધારે સારુ છે. ઈ.અલી અ.સ.

સુંદર અખલાંક ધરાવનારને રોક્ટેડાર
અને નમાજીનો સવાબ મળે છે. હજરત
રસુલે ખુદા સ.અ.વ.

જેનો હું મૌલા છું તેના અલી
અ.સ.મૌલા છે. હજરત રસુલે ખુદા
સ.અ.વ.

હીલે એટલે ગુરુસ્થો પી જવો અને
નફ્સને કાબુમાં રાખવો. ઈ.હસન
અ.સ.

હું અને અલી અ.સ. એક વૃક્ષ માંથો
છીએ .- હજરત રસુલે ખુદા સ.અ.વ.
નેકીનો હુકમ આપવો જરૂરો છે. હજરત
રસુલે ખુદા સ.અ.વ.

અલી અ.સ.નો ઝીક ઈબાદત છે.
હજરત રસુલે ખુદા સ.અ.વ.

ગુનાહોથો દુર રાખનારી બેહતરીન
ચીજ ખૌફે ખુદા છે. ઈ.અલી અ.સ.

ઈબાદતની આફત શીયાકારી છે.
ઈ.અલી અ.સ.

જે દિવસે માણસ કોઈપણ ગુનાંહ ન કરે
તે ઈદનો દિવસ છે. ઈ.અલી અ.સ.

ઇલ્મ અધ્યાધને ઓળખવા માટેનું
માધ્યમ છે. ઈ.હુસૈન અ.સ.

સદકો આપવો એ રોડી વધારવાનો
ઇલાજ છે. -.ઇ.અલી અ.સ.

સખાવત કરી તે સરદાર થયો,
કંજુસાઈ કરી તે બે આબરુ થયો.
ઇ.હુસૈન અ.સ.

આડીખોર અને ટીકા કરનાર શાખસ
જિલ્લાથી દુર રહેશે. હજરત રસૂલે ખુદા
સ.અ.વ.

મૌન અને નમૃતા અડલમંડીની
નિશાની છે. - .ઇ.હુસૈન અ.સ.

જે માણસ પોતાની ભુલોને સુધારે છે તે
પોતાને શાણગારે છે. ઇ.અલી અ.સ.

એ ફાતેમા સ.અ. આપને ખુશાખબરી
થાય કે મહદી અ.સ. આપનાથો હશે.
હજરત રસૂલે ખુદા સ.અ.વ.